Ára: 16 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 121. sz. 1943. május 29 szombat

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyedévre 11.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Véget értek a washingtoni tárgyalások, mindössze 22 szavas közleményt adtak ki

Súlyos és változatos harcok a kubáni hídfőnél — A szovjet csapatokat véresen visszavertük — közli a német hadijelentés — Olasz nyilatkozatok arról, hogy a tengely szétválaszthatatlan

Ebben az évben eldől a háború sorsa, mondotta Yano japán ellentengernagy

Eden további kíméletlen légi háborút hirdet

Több, mint két héten át tanácskozott Churchill brit miniszterelnök és Roosevelt amerikai elnök katonai vezetőkkel egyetemben Washingtonban. — A tanácskozás véget ért, de a világ nem sokat tud meg belőle.

Mint Washingtonból jelentik, a Fehér Ház csütörtök este a washingtoni megbeszélésekről a következő közleményt adta ki:

„A szövetséges vezérkarok között Washingtonban tartott minapi értekezlet teljes egyetértéssel ért véget a valamennyi hadszintérre vonatkozó jövendő hadműveletek tekintetében."

Eredetileg Roosevelt és Churchill közös nyilatkozatot terveztek, az utolsó pillanatban azonban elhatározták, hogy csupán ezt a rövid közleményt adják ki.

A hadműveletek szinterét illetően semmiféle utalás nincs a közleményben. Nem kapott magyarázatot a sajtó arra nézve sem, miért álltak el az utolsó pillanatban az eredeti tervtől, amelynek értelmében közös záróközlemény került volna kiadásra.

Az angol nyelven 22 szavas rövid közleményt a Fehér Ház titkára, adta át a sajtó képviselőinek és mindössze ennyit mondott nekik:

— Ez minden amivel szolgálhatok.

Már néhány órával előbb kiszivárgott, hogy a záróközlemény meglehetősen rövid lesz, azt azonban senki sem hitte volna, hogy a 16 napig tartó tanácskozásokat mindössze 22 szóból álló nyilatkozattal zárják le. A 22 szavas közlemény volt csütörtökön este Washington szenzációja, annál is inkább, minthogy a nyilatkozatot kizárólag Roosevelt írta alá. Beavatott körökben az volt az első benyomás, hogy Sztalin válasza, amelyet Davies rendkívüli nagykövet útján Roosevelt levelére adott, olyan állásfoglalást tartalmazott, amely feleslegessé tette Roosevelt és Churchill számára a washingtoni megbeszélések folytatását.

Nagy feltünést keltett az a körülmény is, hogy sem a záróközlemény, sem Early egy szóval sem említették meg a Roosevelt, Churchill és Sztalin között tervezett értekezletet, amelyen eredeti elgondolások szerint esetleg még Csangkaisek is résztvett volna. Emlékezetes még, hogy Churchill néhány nappal azt a kijelentést tette: hajlandó a földkerekség bármely pontjára elmenni, ha sikerülnek létrehozni ezt az értekezletet.

Early később még egy rövid megjegyzést tett, mondván: „A terveket megváltoztatták."" Arra a kérdésre, tudomására hozták-e a Roosevelt által aláírt záróközlemény szövegét a közzététel előtt Churchillnek, Early nem válaszolt, ami szintén nagyfokú nyugtalanságot keltett az ujságírók körében.

LONDON — MINT FŐHADISZÁLLÁS?

A „Transkontinent Press" diplomáciai szerkesztője a Churchill és Roosevelt között lefolyt többhetes washingtoni konferenciáról tegnap kiadott kommünikével kapcsolatban rámutat arra, hogy ez a közlemény rövidségét tekintve lényegesen különbözik elődeitől: csupán megállapítja, hogy teljes összhang uralkodik az összes hadszintéreken küszöbön álló hadműveletek tekintetében anélkül, hogy utalna arra: valóban jött-e létre megegyezés Churchill és Roosevelt között.

Az ilyenféle utalásokat átengedték a hírlapíróknak, akik a washingtoni tájékoztató hivatal megbízásából a legnagyobb sietséggel felvonják az invázió zászlóit. Különösen a Reuter-levelező tanuskodik rendkívüli ügybuzgalomról. Ő már az invázió megkezdésének időpontjára utal, amely szerinte „amilyen gyorsan csak lehet" kezdetét veszi. Az invázió színtereként Franciaországot, a Balkán országokat és néhány más helyet jelöl meg, bizonyítani akarván azt, hogy most már elérkezett az alkalmas pillanat, amelyben Roosevelt és Churchill „tisztázzák" terveiket.

A „Daily Express" ennek a Reuter-jelentésnek az alapján tudni véli, hogy London lesz a második front főhadiszállása és hogy közös főparancsnokot neveznek ki. Ezzel Washington új propagandahadjáratot indított a második front érdekében és úgy látszik, hogy ez a Churchill—Roosevelt konferencia legfontosabb eredménye.

AZ EURÓPAI INVÁZIÓ

nem lenne olyan könnyű dolog, ezt beismerik angol részről is. A londoni „Daily Express" katonai munkatársa, Morley Richards különböző súlyos nehézségeket jósolt a szövetségesek által tervbevett európai offenzíva számára. A máltai tanulság megmutatta — írja Richards —, hogy légi támadásokkal nem lehet elpusztítani olyan szigeteket, mint Szicilia, vagy Kréta, hanem el kell foglalni azokat. Ez viszont igen nehéz feladat. A szigetek kiválóan meg vannak erősítve és elsőrangú német és olasz csapatok állomásoznak rajtuk. Kréta különben sem fekszik az angolszász vadászgépek hatáskörében, már pedig támadás esetén a tengeri hadműveleteket a levegőből is támogatni kell. Őrültség lenne betöréssel próbálkozni az európai szárazföldön addig, amig ezek a szigetek ninesenek angolszász kézben, mert eben az esetben a szövetséges csapatok szárnyfedezet nélkül állanának.

A KELETI HARCTÉREN

a helyzet most a kubáni hídfő nél forrósodik. Bármennyire erősödik a szovjet támadás itt, ez még csak „részlet-offenziva".

A beérkezett jelentés szerint a kubáni hídfőnél folyó nagy elhárító csata második napja a német elhárítás teljes sikerével végződött. A bolsevisták csütörtökön az előző napon megtámadott arcvonalszakaszon kora reggeltől késő estig folytatták heves támadásaikat, anélkül, hogy sikerült volna teret nyerniök. A szovjet sűrűn egymást követő hullámokban az egész nap folyamán körülbelül húsz ezredet küldött a német védelmi vonalak ellen, minden ezred mellé tíz legújabb mintájú nehéz páncélos kocsit osztottak be.

Bukó- és csatarepülőgépek támogatásával mégis sikerült részben elkeseredett közelharcokban a bolsevisták valamennyi támadását visszautasítani és a szovjet ismét szakadatlanul nagy ember- és anyagveszteségeket szenvedett. Így az egyik német gyalogos hadosztály páncéltörő csapatai egymagukban 18 szovjet harckocsi elpusztítását jelentették, 23 páncélkocsival pedig a páncéltörők és a légvédelmi ütegek végeztek. A zuhanóbombázók 18 szovjet páncélkolosszust pu ztítottak el. Hasonlóképpen nagy veszteségeket szenvedtek a bolsevista lövészezredek is.

A szovjet légi erők nagyarányú bevetése a kubáni hídfő és ennek hadtápvonalai ellen, nem tudta meggyengíteni a német védelem átütő erejét.

Számolni lehet azzal, hogy a bolsevisták a kubáni hídfőnél folytatni fogják támadásaikat.

AMERIKAI TÁMASZPONTOK SZIBÉRIÁBAN?

Többizben merült fel az az amerikai kívánság, hogy támaszpontokat kapjanak szovjet területen. A Columbia rádiótársaság moszkvai tudósítójának jelentése szerint kedvező kilátások mellett folyik a tárgyalás orosz támaszpontok átengedésének a kérdésében. Az Egyesült Államok repülőtereket kérnek Szibériában, hogy innen folytathassák a harcot Japán ellen. A rádióriporter jól értesült moszkvai körökre hivatkozik.

Ha valónak bizonyulnának ezek a hírek, úgy a dologba Japánnak is van némi beleszólása. Ugyanis Japán aligha türhetné, hogy amerikai repülők fészkeljék be magukat tőszomszédságába. A szovjet és Japán viszonya ma még békés, de aligha nem megváltozna ez az állapot a szibériai támaszpontok átengedése esetén.

SIKORSKI KAIRÓBAN

A londoni lengyel exkormány miniszterelnöke, Sikorski tábornok csütörtökön Kairóba érkezett. A tábornok a középkeleti országokba akar ellátogatni, hogy érdeklődjék az ott állomásozó lengyel csapatoknál a Szovjet-Unióban maradt lengyel tisztek és katonák sorsa iránt. Főleg a Perzsiában állomásozó lengyel csapatoktól remél pontosabb adatokat kapni a Szovjet-Oroszországban végbement lengyel vonatkozású eseményekről.

Egyes hírek szerint Sikorski Kairóba rendelte a lengyel exkormány volt moszkvai nagykövetét, Rommert is, akit — mint ismeretes — a szovjet kormány kiutasított Szovjet-Oroszország területéről és aki jelenleg Teheránban tartózkodik.

A TÖRÖK HADÜGYMINISZTER

a költségvetési vita során kijelentette, hogy a török hadsereg az ország függetlenségéért kész sokkal erősebb bizonyságot tenni hősiességéről és önmeglagadásáról, mint a világ bármely más hadserege. Nyilatkozatát élénk tetszéssel fogadták.

OLASZ VÁLASZ CHURCHILL „TANÁCSAIRA"

Az angol és az északamerikai propaganda Churchillnek az északamerikai sajtó előtt tett kijelentéseiből mint legérdekesebbet azt a mondatot emelte ki, amelyben az angol miniszterelnök azt tanácsolta az olasz népnek, hagyja cserben vezetőit és adja meg magát kényrekedvre az ellenségnek, minthogy Olaszország számára épp úgy, mint Németország és Japán számára is, nincs más kivezető út, mint a feltételnélküli kapituláció.

Római politikai körökben — mint a Stefani iroda jelenti — erről megjegyzik, hogy a legjobb válasz, amelyet a brit miniszterelnöknek és propagandaszervezetének adni lehet, megtalálható Bastianini külügyi államtitkárnak legutóbb a szenátusban elmondott fejtegetéseiben.

Bastianini államtitkár határozottan szembeszállt az ellenségnek azzal a felfogásával, amely bűnt lát az olasz lakosság számának növekedésében és szükségletének ebből folyó növekedésében, továbbá az olasz népnek abban a kívánságában, hogy szabad népként, azonos jogokkal és kötelességekkel akar élni és dolgozni és szabadnak akarja látni az Olaszországot övező tengert.

Olaszország sziklaszilárd elvekkel, valamint kényszerü létszükségletből lépett be a háborúba — hangoztatja a Relazioni Internazionali „Európai politika" cimü cikkében. A lap az olasz politika alapjaként a következő szempontokat dombo rítja ki:

A tengely feloldhatatlan és szétválaszthatatlan: kérlelhetetlenül elutasítanak minden arra

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

irányuló esetleges kísérletet, hogy a két nemzetet egymástól elválasszák. A tengely politikája feladatának tekinti, hogy a nemzetiségek létét megvédje és a kis államok szabad fejlődését biztosítsa. Olaszország sorsa a földközitengeri kérdés megoldásától függ. E kérdés újra szabályozásában Olaszország nem csupán a maga nemzeti érdekeire gondol, hanem mindazoknak a többi parti államoknak jogaira is, amelyek számára ez a tenger életfontosságú. Ezzel az európai rendezéssel egyidőben azonban néhány államnak módosítania kell elavult, érzelmi alapokon álló politikáját és határozottan keli új állást foglalnia. Ez államok egyike Franciaország. A kontinens újjárendezésekor Franciaország számára marad elég hely.

Nagy-Britannia és Szovjet-Oroszország, valamint az Egyesült Államok érdeklődésének nehézkedési központja Európán kívül fekszik és az európai kultúra megsemmisítéséből áll. Éppen ezért Európa népeinek közös táborba kell szállniok ezzel az Európa ellen irányuló támadással szemben.

„EZ ÉVBEN ELDŐL A HÁBORÚ SORSA"

Valamennyien érezzük, hogy az elkövetkezendő hónapok döntő jelentőségűek és ebben az évben eldől a háború sorsa, — jelentette ki Yano ellentengernagy a császári főhadiszállás tengerészetügyi hivatalának sajtófőnöke a japán flotta napján. Japán szoros szövetségben harcol Németországgal és Olaszországgal a nemzetek életéért. A csendesóceáni légi harcok oly nagyjelentőségűek, hogy Yamamoto tengernagy személyesen résztvett az első vonalakban folyó ütközetekben és az életét áldozta közben.

A harcok kiélesedését az okozza, hogy az Egyesült Államok a háború első hónapjaiban elszenvedett nagy csapásokat kiheverték. Céljuk most az, hogy lépésről lépésre előnyomuljanak s megszerezzék a csendesóceáni támaszpontokat és a légi uralmat és így döntő ütközetre kényszerítsék Japant.

Az új nagyázsiai térség szélén naponként újabb és újabb harcterek támadnak. A tengeri és légi uralom döntő jelentőségű lesz a háború további folyamán.

Yano tengernagy azután az európai helyzettel foglalkozott.

A keleti hadszíntéren Németország és Oroszország óriási hadseregei készen állnak egymással szemben.

Afrikában a németek és olaszok hősiesen küzdöttek s megszerezték azt az időnyereséget Európa részére, amelyre szükségük volt a földrész megerősítésére. Németország és Olaszország elszántsága a háború végsőkig folytatására azóta csak növekedett. A német tengeralattjárók változatlanul súlyos veszélyt jelentenek Anglia és Amerika hajózására.

A japán harci készség hangoztatásával fejezte be szavait a japán tengernagy.

EDEN BRIT KÜLÜGYMINISZTER

Portsmouthban a RAF egy unnepén beszédet mondott. Mint az angol hírszolgálat jelenti, elsősorban azt igérte, hogy *az angol és amerikai repülők kímélletlenül tovább támadják Németországot és Olaszországot.* Beszédében a továbbiakban az Angliát és az Egyesült Államokat fenyegető tengeralattjáróveszélyről szólt és ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy a buvárhajók elleni küzdelem még mindig tovább tombol és nem dőlt el.

Ezzel kapcsolatban a Német Távirati Iroda diplomáciai munkatársa a következőket írja:

A brit külügyminiszter — mint a brit hírszolgálat jelenti — pénteken állást foglalt a légiháború kérdésében. Fejtegetései az alábbi megállapításban csúcsosodtak ki: „Anglia és szövetségesei semmivel sem engedik magukat letéríteni arról az útról, amelyre léptek. Senkise áltassa magát ábrándképekkel — mondotta Eden, — *mert a folyamatot kérlelhetetlenül végre fogjuk hajtani.*"

Félre nem érthető fenyegetése Németország és Olaszország ellen irányul, amelyek — ahogyan a brit külügyminiszter Churchillnak a sajtó előtt tett kijelentéseit megismételve állítja — megkezdték a légi terrort.

— Már Churchill említett fejtegetései alkalmával német részről emlékeztetni kellett arra a meg nem cáfolt, de meg sem cáfolható történelmi tényre, hogy *a nemkatonai célok ellen a légi háborút Anglia kezdte meg és minden intés ellenére rendszeresen folytatta. Anglia a légi terrort* — miként ottani hivatalos kijelentésekből kétséget kizáróan kitűnik, *a hadviselés elvévé emelte.*

Irányadó német körökben nem ok nélkül vetnek súlyt arra, hogy az eddiginél is nyomatékosabban utaljanak erre a szilárd tényre, amit az ellenfél vezető politikusai olcsó állításokkal szeretnének a világból eltüntetni. Biztosak lehetnek benne, hogy ezt a tényt sem a német nép, sem vezetősége nem felejti el.

Német hadijelentés

Súlyos küzdelem a kubáni hídfőnél — Ellenséges légi támadás Essen ellen, 24 bombázót lelőtt a légvédelem

A német véderő főparancsnoksága közli:

A kubáni hídfő keleti arcvonalán az ellenség csütörtökön egész napon át folytatja páncélos és repülőkötelékektől támogatott támadásait. **Súlyos, változatos küzdelem után, amelybe légi erőnk döntően avatkozott be, a szovjet csapatokat véresen visszavertük.**

A keleti arcvonal többi szakaszán nyugalom volt, eltekintve néhány felderítő és rohamosztagunk tevékenységétől.

Csütörtökön este néhány könnyű brit repülőgép a felhőtakaró védelme alatt birodalmi terület fölé repült és néhány helységre néhány rombolóbombát dobott. Három repülőgépet lelőttünk.

A péntekre virradó éjjel a brit légi erő nyugatnémetországi területet támadott. Különösen Essen lakónegyedeiben és két kórházban keletkezett nagyobb kár romboló- és gyujtóbombáktól. A lakosságnak veszteségei voltak. A német légi haderő éjszakai vadászai és a légvédelmi tüzérség az eddigi jelentések szerint **24 ellenséges bombázót semmisítetlek meg.**

Nehéz harci repülőgépek Bizerta és Sousse kikötőit bombázták és találatokat értek el hajókon, valamint kikötői berendezéseken. (MTI.)

Olasz hadijelentés

Folytatódnak a légi támadások

Az olasz főhadiszállás közleménye:

Olasz és német repülők támadást intéztek *Bizerta és Sousse* kikötője ellen és bombáikkal eltaláltak egy kis olajszállító hajót, valamint egyéb kikötői célpontokat.

Az ellenség ismételten támadást intézett *Pantelleria* ellen. A támadásoknak nem voltak áldozatai és károk sem keletkeztek. A légvédelmi tüzérség a támadó gépek közül ötöt lelőtt. Az ellenségnek Szicilia és Szardinia egyes helységei ellen végrehajtott támadásai következtében néhány épület megrongálódott. Az olasz vadászok légiharcban *lelőttek két ellenséges gépet.* A légvédelmi tüzérség San Antioco és Decimomannu vidékén megsemmisített két angolszász bombázógépet. Két olasz vadászgép nem tért vissza támaszpontjára. (MTI)

A légitámadások pusztításai Palermoban

Róma, május 28. (Stefani) Palermo XVII. és XVIII. századból származó *templomainak és palotáinak nagyrésze áldozatul esett az angolszász légitámadásoknak* — jelenti a Messaggero külön tudósítója. — A templomokkal és palotákkal együtt rengeteg falfestmény, festmény, márványszobor és egyéb értékek is elpusztultak.

A május 9-i támadásról, amely az eddigiek között a leghevesebb volt, a Luce filmvállalat operatőrjei filmet készítettek, amely a jövőben is megdönthetetlenül fogja bizonyítani, milyen hidegvérrel és gondolkodás nélkül pusztítják az angolszászok a polgári lakosságot és a kulturális javakat. A lap végezetül megállapítja, hogy Palermo és egész Szicilia lakossága büszkén és keményen viseli el az ellenséges légitámadások okozta szenvedéseket és pusztításokat. (MTI)

Nem lenne könnyű az európai invázió

Róma, május 28. Cordelli olasz tábornok, a Fochi Commenti c. folyóiratban hosszasan foglalkozik az ellenségnek az európai erőd elleni inváziós kísérletének lehetőségével. A támadónak — írja a tábornok — át kellene kelnie a tengeren és ebből a célból hatalmas, jól felszerelt sereggel kellene rendelkeznie.

Az ellenség szeret azzal dicsekedni, hogy a múlt év novemberében sikerült Afrikában partraszállítani 140 ezer embert s erre a célra nyolcszáz hajót vett igénybe, legalább kétmillió tonna tartalommal. Kétségtelen hogy ez a partraszállás jól megszervezett partraszállás volt, de nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az gyengén védelmezett területen történt. Mégis a vállalkozást az angolszászoknak igen drágán kellett megfizetniök s a tengely légi és tengeri erői súlyos csapásokat mértek rájuk.

Figyelembe véve a fenti számadatokat és azt a tényt, hogy az ellenségnek igen nagy területeken hídfőállásokat kellett kiépítenie, hogy az expediciós hadsereget a tengeren odaszállíthassák és mindenféle kaliberű tűzérségi gépfegyverekkel kellő mennyiségű lőszerrel és igavonó állatokkal stb. kellett rendelkeznie, hogy a vállalkozás mindjárt kezdetben össze ne omoljon. mint Norvégiában, fel kell tételeznünk, hogy az ellenségnek 5—600 ezer embert, legalább 8 millió tonna hadiszert kellene kockáztatnia Európa elleni vállalkozásában. A szállítmánynak, melyek csak tengeri úton érkezhetnek, már az úton hatalmas veszteségekkel kellene számolnia, bármilyen erős kísérettel érkeznek is. Ha egy szállítmány megérkeznék rendeltetési helyére, hogyan hajtaná végre a partraszállást, amikor a védelem teljesen meg van szervezve s a tengely hatalmas előőrs állásokkal rendelkezik, vagyis szigetbázisokkal, mint Korsika, Sardinia, Szicilia, Kréta és a Dodekanezosz szigete.

Négyszázezer német gyermeket vittek el a veszélyzónákból

Berlin, május 28. A Reich közlése szerint a bombatámadások során károsult, vagy bombatámadások által veszélyeztetett lakosság legsürgősebb szükségleteinek kielégítését külön szervezet vette át. Elsősorban természetesen a hajléktalanná vált lakosság elhelyezéséről, illetve a veszélyeztetett területek idejében történő részleges kiürítéséről kell gondoskodni.

A kiürítési akciók során mindenekelőtt az anyákat, gyermekeket és aggokat költöztetik át, légitámadásoknak ki nem tett vidékre. Az átköltöztetést olymódon szabályozták, hogy minden veszélyeztetett terület számára úgynevezett „kitérő területeket" állítottak meg s veszély esetén automatikusan ezekre az előre megállapított területekre költöztetik át a lakosságot. A kitérő területek úgyszólván keresztszülői az egyes veszélyeztetett területeknek. Családok és egyének, akiknek rokonaik vannak más vidéken, természetesen szabadon választhatják meg, hogy a kitérő területre költöznek-e, — vagy pedig másutt lakó rokonaikhoz. Egyébként azonban elv, hogy nem lehet össze-vissza költözködni, hanem az előírt helyre kell menni. Az átköltöztetés problémáját az egyes körzetek bajtársi együttérzésének jegyében oldják meg, hatása minden bizonnyal a későbbi időkben is érződni fog, állapítja meg a Reich.

1940 óta a Hitler-ifjúság szervezetei 1621 különvonaton és 58 külön hajón összesen 362.616 gyermeket távolítottak el a légitámadások által veszélyeztetett nyugat- és északnémetországi területekről. A gyermekeket részben légitámadásoknak ki nem tett vidékekre vitték, részben a szövetséges és baráti államokba.

Giraud és de Guelle találkozása

Bern, május 28. (Bud. Tud). Az algiri rádió csütörtökön este közölte, hogy Giraud és de Gaulle találkozására való tekintettel már Algirba érkeztek a francia tábornokok, helytartók, valamint sok más polgári és katonai személyiség.

De Gaulle elutazása előtt rádió beszédet mondott a francia néphez, melyben többek között kijelentette, hogy elérkezett a pillanat, amikor minden nehézség ellenére megvalósítják az egységet, mert a szellemi egység már létrejött.

A téli csata magyar hősei

Mindenkor kimagasló hősiességgel teljesítette kötelességét a Don-menti harcokban, valamint a nagy téli csatában Mikó Zoltán főhadnagy, egyik gyalogezredünk páncéltörőágyús-századának parancsnoka.

1943. január 13-án az Oskino mellett vívott harcban, különösen súlyos körülmények között kellett helytállnia. Délután 5 órától éjfélig küzdött a szakadatlan tömegben előretörő ellenséggel, végig közvetlen irányzással, kis távolságból lötte a bolsevistákat. A szó legszorosabb értelmében az utolsó gránát kilövéséig tüzelt s csak akkor vonult vissza, amikor az ellenség már rohamtávolságra közelítette meg. Még ilyen viszonyok mellett is megmentette páncéltörő ágyúit.

Hasonló körülmények között harcolt január 16-án Szkupojban, annak ellenére, hogy egyik lövegét mindjárt az ellenséges támadás kezdetén találat tette harcképtelenné, s így csak csökkentett tüzerővel folytathatta az ellenállást. Ezalkalommal is utolsó gránátjának kilövéséig küzdött s ugyancsak a legnagyobb önfeláldozással mentette meg megmaradt lövegeit.

Mindenben hozzá méltó harcot vívott ezredtársa, Rátonyi György zászlós, az ezred lovasszakaszának parancsnoka. 1943 január 15-én azt a parancsot kapta, hogy lovasszakaszával törjön előre Jablocsnoje községen túl s ott tartóztassa fel az ellenséget mindaddig, amíg a harcból kivont részek elvonulása véget nem ér. Rátonyi zászlós e feladatát mintaszerüen teljesítette, bár végig roppant túlerővel állott szemben. E harcban éppen úgy, mint a parancsra történt visszavonulásban, hősiesen, a legnagyobb körültekintéssel vezette szakaszát. Önfeláldozó vezetésének köszönhető, hogy a szakadatlan harc és túlerő ellenére is aránylag csekély veszteséggel tudta azt a védelemre kijelölt új állásokba visszavezetni. Eközben azonban maga is súlyosan megsebesült.

Hősi halálával zárta le nemes életét és dicsőséges küzdelmet ezredtársuk, Kardos József zászlós is. Kardos, mint az ezred árkász-századának szakaszparancsnoka, a Don-menti védőharcokban is mindig kimagasló személyes bátorságával és példaadó kötelességteljesítésével.

De addigi vitézségét is felülmuló bátorsággal vezette szakaszát az alexandrovkai reteszállásban vívott küzdelmek során Szakasza itt csaknem egészen felmorzsolódott. Utóbb egy különböző szakaszok maradványaiból összeállított puskásszakasz parancsnokságát vette át s ennek élén január 26-án Ivanovkán adta példáját semmitől vissza nem riadó merészségének és áldozatos hősiességének. Az ivanovkai állásokat ostromló bolsevista tömegek ellen újából és újból ellentámadásra vezette egyre fogyatkozó honvédeit, akiknek sorait fáradhatatlan erővel egészítette ki a szétlőtt dezett kötelékek legénységéből. Napok óta tartó hősies erőfeszítésének és emberfeletti fáradalmak, valamint ragyogó fegyvertények egész sorozata után érte őt az az aknatalálat, amely hősi életét kioltotta.

— A makói rendőrség internálta Venczel István mezőgazdasági munkást, mert elvállalt munkáit több ízben otthagyta és folytatásukat megtagadta.

Meteor Mozgó műsora

Szombaton 5 és 7 órakor! Magyar film! Simor Erzsi, Hidvéghy Valéria, v. Benkő főszereplésével:

Szabotázs!

Apolló filmszínház

Előadások: fél 4, fél 6, fél 8 órakor.

Négylovas hintó

A legtökéletesebb zenés magyar vígjáték.

Szemere, Hajmássy, Turay, Mály, két Pethes és Vizváry

A mai modern fiatalság szerelmi csatája két régi udvarház miatt.

Vigszínház mozgó

Ma 3, 5 és 7 órakor a megható, szívhezszóló, lebilincselő filmremek:

Elhagyatva

Az izzó szenvedélyek, az igazi szerelem filmje.

Főszj.: Corinne Luchaire.

Hungária Filmszínház

Külvárosi őrszoba

Főszereplők: Karády Katalin, Nagy István, Csortos Gyula.

Előadások: 5 és 7 órakor.

Búcsúzik egy iskola

Érdekes adatok a fémipari szakiskola 35 esztendejéről

A m. kir. áll. fémipari szakiskola, mint azt már jelentettük *felsőipariskolává lett emelve*, így ez az iskolatipus ezévben megszünik. Egy nagy multu iskola adja át helyét a *felsőbb iparoktatásnak*, amely hivatva lesz folytatni azt a nagyszerű munkát, *melyet ez az iskolatipus 35 éven keresztül kifejtett.* Ez alkalommal meglátogattuk az iskolát és betekintést nyerhettünk a multjába. A *Széchenyi utca végén hatalmas nagy épületben folyt 35 éven keresztül az ipar fejlesztése*, melynek nyomán, mint az adatokból kitűnik, sokezer nagyszerű jól képzett önálló iparos és munkavezető került ki a magyar ipari életbe.

Amint járjuk az iskola tantermeit, melyek egy-egy kis kiállítási teremnek a képét mutatják. Szemléltető tárgyak, díszesebbnél díszesebb munkák, modellek százai voltak segédeszközei a tanításnak, így könnyen megtudjuk érteni azt a szép eredményt, amit az iskola a 35 év alatt elért.

Az intézet igazgatója vitéz *Szabó Gábor* szíves felvilágosítása folytán betekintést nyerhettünk az iskola multjába. Így megtudjuk a sárgult papirokból, hogy *az iskola 1908-ban létesült*, amikor a Burgundia-utcai városi tanonciskolában kezdődött a tanítás, akkor ez az iskola rajziskolának indult 12—14 éves fiuk részére, de általános kívánságra fémipari szakiskola lett belőle. *A jelenlegi épületet 1911-ben építette Debrecen város 400.000 korona költségen.* Az iskola alapítása 1908-ban *Kossuth Ferenc akkori kereskedelmi miniszter nevéhez fűződik.* Első igazgatója *Sztankay Farkas Béla* volt, aki 1927-ig vezette az intézetet, 1927-től 1939-ig *Kiszely Árpád*, majd 1939-től a felsőiparis kola jelenlegi igazgatója *vitéz Szabó Gábor. 1914 és 1916 között ipari „rokkant iskola" lett*, ahol rokkant honvédeket többféle alkalmas mesterségre tanítottak, így az iskola is kivette a részét a háborús munkából. Egy tanárt és 14 tanulót adott az iskola a haza oltárára, akik az iskola padjaiból mentek ki a harctérre és hazájukért hősi halált haltak.

Majd jött az iskola legszomorubb korszaka, amikor 1919 április 20-án a románok megszállták az iskolát és egy ilyen iskolára nézve a legnagyobb csapást mérve *leszerelték az egész iskolát az utolsó csavarszegig és mindent elszállitottak Bukarestbe.* De az akkori kiváló tanári kar áldozatos munkája következtében tovább folyt a tanítás, olyanképpen, hogy *a gyakorlati oktatást a felszerelések hiányában külső lakatosműhelyekben végezték.* Ez a nagyszerű tanári kar valósággal csodát művelt és kitartó munkájával újra felszerelte az iskolát és pedig úgy, hogy az minden igényeknek megfelelt.

1920-ban egy új szakkal bővült az iskola, ugyanis Trianon után a faipari szakiskolák a megszállt területre estek és így a fémipari szakiskola helyt adott a faipari szaknak. Majd később építőipari téli tagozattal bővült az iskola. Ugyanakkor a megalakulás első esztendejétől kezdve *különböző ipari tanfolyamok százait rendezték az iskolában*, ahol mint az alábbi számok mutatják, sokezer külső-iparos szerzett magasabb ipari képesítést.

Áldásos munkát végzett ez az intézet a 35 év alatt, különösen, ha számításba vesszük, hogy az igen alacsony tandíjak megengedték a szegényebb tanulók képzését, már annál is inkább, mert igen nagyösszegű ösztöndijak álltak rendelkezésre a jó tanulók részére. Debrecen város 2000 koronás, a Kereskedelmi és Iparkamara szintén 2000 koronás évi ösztöndijat biztositott az iskolának, amelyből 30 tanuló kapott évi 2—300 koronás ösztöndíjat. A békeidőket számitva ez az összeg megfelelt egy napszámos ember keresetének. Természetesen ezeket az összegeket később valorizálták, tehát értéke nem csökkent.

Az iskola anyakönyvéből visszamenőleg igen érdekes számokra találunk. *A fémipari szakiskola 2897 tanulót képzett iparossá.* A később alakult faipari szak 663, az épitőipari tagozat, mely 1929-ben nyilt, 213 tanulónak adott végbizonyitványt. A rendes iskolai kereten kivül azonban a különböző ipari tanfolyamok nyujtanak igen nagy számot. Ezek a tanfolyamok a már kint dolgozó kész iparossegédek és mesterek továbbképzését szolgálta és *a 35 év alatt 11.740 iparosnak adott több tudást és juttatta jobb megélhetéshez.* Igy ezeknek a tanfolyamoknak a rendezésével ez az iskola, mint egy ipari középpontja volt a Tiszántúlnak, de nagyon sok iparos végzett tanfolyamot távolabbi vidékekről is. Természetesen ezek a tanfolyamok ugyanúgy folynak ezután is a felsőiparis kola keretén belül, sőt amennyiben azt az ipari haladás megkivánja, mindig nagyobb fejlődéssel.

Mint érdekességet látjuk az anyakönyvből, hogy *az első beiratkozó — aki jelenleg vezető főgépész — Nagy Mihály Vendég u. 24. szám* alatti lakos, a legutolsó pedig, aki most végez *Zeke Sándor Kuruc u. 42. sz. alatti lakos.*

Jól eső érzéssel távozunk *az ipari tudománynak e nagyszerű hajlékából* és örömmel tölt el az a tudat, hogy nem szakad meg az iparos nevelés, hanem mint felsőbb iskola tovább folytatja azt a pótolhatatlan munkát, amely e falak között az elmult 35 esztendő alatt folyt.

A kormánypárt értekezlete

A MÉP teljes erejével támogatja a miniszterelnök munkáját

Budapest, május 28. A Magyar Élet Pártja csütörtökön este pártértekezletet tartott. Az elnöki megnyitó után *Kállay* Miklós miniszterelnök meleg szavakkal üdvözölte *Bárczay* Ferencet és *Lukács* minisztert abból az alkalomból, hogy a Kormányzó Úr a haza szolgálatában szerzett kiváló érdemeik elismeréséül a Magyar Érdemrend nagykeresztjével tüntette ki őket. Elismerő szavakkal méltatta közéleti munkásságukat és hangsúlyozta, hogy egyéni érdemeiken keresztül a kitüntetés a pártnak is szól, annak az értékes és nagyjelentőségű munkának, amelyet a párt az ország érdekében végez.

Bárczay Ferenc mondott először köszönetet a miniszterelnöknek az elismerő szavakért és a pártnak a meleg ünneplésért. Hangsúlyozta, hogy *a párt a jövőben is teljes erejével támogatja a miniszterelnöknek és a kormánynak az ország érdekében folyó, emberfeletti munkásságát.* Utána vitéz *Lukács* B'la országos elnök szintén kiemelte annak a munkának a jelentőségét, amelyet a párt az ország érdekében végez, majd *hitvallást tett a szegedi gondolat mellett.*

Az értekezlet további során interpellációk hangzottak el, melyekre a miniszterek válaszoltak.

A Független Kisgazdapárt nagyválasztmányi ülése

Szervezeti változtatásokat határoztak el

A Független Kisgazdapárt nagyválasztmányi ülést tartott. *Tildy* Zoltán ügyvezető alelnök megnyitó beszédében hangsúlyozta, csak abban a közéleti tényezőben hisz, aki a közéletnek tartozó felelősségen kivül ismeri az Isten előtt való felelősséget is.

— Szivünk belső meggyőződésével fordulunk — folytatta a felé a férfiú felé, *aki Magyarország mai súlyos történelmi idejében az országban a legnagyobb felelősséget hordozza*, a magyar nép iránt érzett határtalan szeretetével, őrködik az ország felett a nehéz időkben és tartja azt a vonalat, amely ezt az országot kiszabadítja és megtartja. A továbbiakban kifejtette Tildy Zoltán, hogy a párt programmja elvileg: *a népi erőkre épitett független és szabad Magyarország.* Ebben benne van, hogy a magyar nép megerősítéséért harcolnak, benne van a tiszta kereszténység, a jogegyenlőség, az emberségesség, az emberszeretet.

— A részletek ma nem fontosak — fejezte be szavait, — egyetlen nagy kérdés van: *Magyarország fenntartása.*

Varga Béla alelnök mondott még beszédet.

— A keresztény humanum szelleme tartotta fenn ezt a nemzetet ezer éven keresztül, ennek a szellemnek jegyében akarunk dolgozni a jövőben is — mondotta, majd így folytatta: — Mi nem félünk senkitől. Ha meg kell halni, becsülettel fogunk meghalni. Koldusok azonban nem leszünk soha. Gaál Gaszton nem akarta, hogy bevigyük a keresztény szót a politikai életbe, pedig különb keresztény volt, mint bárki, aki ezt a szót jelszóként használja. Megőriztük ezt a tanitást és megmaradtunk keresztényeknek, a keresztény természetjog elvei mellett. A természetjognak, az emberiességnek, az örök szent humanumnak elveit meg fogjuk őrizni, akár innen, akár onnan érjenek támadások bennünket. A zsidókérdést mi tisztán keresztény és magyar szemmel néztük. Aki magyarrá válik ebben az országban, az nekünk édestestvérünk. De aki nem válik magyarrá, annak ebben az országban semmi keresnivalója.

Nagy Ferenc főtitkár a pártalkotmány módosításait terjesztette elő. Javasolta, hogy a földmunkás szakosztályt élesszék fel újra, alakitsa meg a párt *a gazda- és értelmiségi szakosztályt* és hogy minden szervezet vezetőségében 50 százalékban kisgazdák foglaljanak helyet.

Az előterjesztéseket a nagyválasztmány egyhangúlag elfogadta. A párt ügyvezető elnökévé megválasztották *Tildy* Zoltánt, a földmunkás tagozat vezetésére *Doby* Istvánt, a gazdatagozat vezetésére *Nagy* Ferenc, az értelmiségi tagozat élére *Varga* Béla országgyűlési képviselőket kérték fel.

Selyemharisnyapótló különlegesség
legtermészetesebb színekben
Böske kozmetika
Szent Anna-utca 5. udvarban balra.

MA ESTE NYILIK A
VIGADÓ
MAGYARI JÓSKA közkedvelt zenekara muzsikál
Szombaton, vasárnap és ünnepnapon délután és este
TÁNC

Volt idő, amikor azt hitték, a vasúton való utazás bajt okoz...

A keskenyvágányú vasutak első értekezlete Debrecenben

A magyarországi keskenyvágányú vasutak Debrecenben tartották meg értekezletüket tegnap délután a Déri-múzeum dísztermében, ahol előkelő és nagyszámú közönség gyült össze. Ott volt a város képviseletében **Zöld József** h. polgármester. Ott láttuk dr **Mező Sándor** ügyészségi elnököt, **Tarján Oszkár** HÉV tanácsos, törv. hat. bizottsági tagot és több más előkelőséget.

Mivel ez az értekezlet voltaképpen egy szervezkedés első megmozdulása, a kereskedelemügyi miniszter képviseletében megjelent dr **Kun Elemér** főtanácsos, vitéz **Nádassy Károly** műszaki tanácsos, **Gruber Andor** műszaki főtanácsos, míg a földmüvelésügyi minisztert **Fülöp Zoltán** erdőtanácsos képviselte.

Zerkovitz Adolf nyiregyházi vasútigazgató tartott igen érdekes és értékes megnyitó beszédet, melyben kifejtette, miért volt szükség ennek az érdekeltségnek létrehozására. Az átmeneti idő alatt megbeszélik közös érdekeiket és a kormányhatóság előtt mint érdekeltség léphetnek fel. Az első ülést Debrecenben tartják a debreceniek meghívása folytán.

Zerkovitz ezután visszapillantást vetett **a letünt századok közlekedéstörténelmére és a fejlődést ismertette a lóval vontatott vasúttól az első gőzmozdonyon át a villamos expressz-vonatokig. Különösen élvezetes módon adta elő az első gőzmozdonyversenyt, melyben a tehénpászstorból lett technikus, Stephenson győzött** és nyert 10.000 fontot olyan gőzmozdonnyal, mely már 43 kilométer sebességgel futott.

Érdekes volt az az orvosi egyetemi tanárokból álló bizottsági szakvéleménye, mely szerint **a vasúton utazók a nagy gyorsasággal történő közlekedés miatt agybajt fognak kapni, emiatt a vasút igen veszélyes.** Legalább azokat kell megmenteni, akik csak nézik a gyorsan száguldó vasutat, mert még akik nézik, azok is agybajt fognak kapni.

Magyarországon 1846-ban nyilt meg az első vasútvonal Budapest és Vác között, ez magánvállalkozás volt. 1896-ban már Magyarország vasúti közlekedése a legmegbízhatóbb és legpontosabb volt, utána következett a bajor vasút de az angol és francia vasutak meg se közelitették.

— Az értekezlet egyik célja — mondta a kitűnő szakember — az, hogy **az átmeneti gazdálkodás ideje alatt megépitsük azokat a lehetőségeket, amelyek mellett úgy hozható létre a keskenyvágányú vasút, hogy azok minden tekintetben kielégitsék a hozzájuk fűzött reményeket.**

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó után vetített képekkel kisért előadás következett, melyet **Szabó Dezső** müegyetemi tanársegéd, a Vasútforgalmi fő mérnöke tartott a keskenyvágányú vasútról. Szép képekben mutatta be a vasútépités nagy nehézségeit. Van olyan hely, ahol 100 méter szakadék felett fut a vonat 100 méter magas hídon. **Ismertette a keskenyvágányú vasút előnyeit és hátrányait s hangsúlyozta, hogy a keskenyvágányú vasútnak sokkal nagyobb a jelentősége, mint általában hiszik.** A mi viszonyaink között a fontossága abban áll, hogy a meglevő hálózatot kiegészitse, anélkül, hogy annak versenyt támasztana.

Lelkes taps kisérte a szinvonalas előadást, melyet **Iby Gábor** erdőmérnök, a taracvölgyi állami erdei vasút igazgatójának figyelmet lekötő előadása követett „Az anyaggazdálkodás a vasúti üzemekben" címmel.

A harmadik előadást **Csobai László** igazgató-főmérnök tartotta a debreceni városi erdei vasútról. Történelmi visszapillantást vetett ennek a vasútnak létrejöttére és beszámolt a vasút gazdasági szerepéről, hasznáról, jelentőségéről.

Az első értekezlet igen jó benyomást keltett a szakférfiakban és bizonyára értékes tevékenységet fognak kifejteni az új érdekeltség keretén belül.

Elfogták a hüvösvölgyi gyilkosság gyanusitottját

Annakidején részletesen beszámoltunk arról a gyilkosságról, mely a budapesti Hüvösvölgyben történt s az áldozat kilétét sokáig nem lehetett megállapitani. A nyomozás eredményre vezetett. Megállapitották, hogy az áldozat Simkó Mária s most elfogták a gyilkosság gyanusitottját is Szabó György aradi származású foglalkozásnélküli csavargó személyében.

Szabó Györgyöt az alvilágban Göndör Gyurka néven ismerik, mert különben is hullámos, dús haját rendszeresen süti. A csinos külsejű fiatal férfi több tanu vallomása szerint közeli barátságban volt Simkó Máriával. Szabó György a rendőrségen mereven tagad s azt állitja, hogy nem is ismerte Simkó Máriát. A nyomozás most tovább folyik.

A katyni áldozatok közt megtalálták Pilsudski egykori háziorvosának holttestét is

Krakkó, május 28. (Német Távirati Iroda.) Mint a lengyel sajtó jelenti, a katyni erdőben a lengyel Vöröskereszt bizottságának tagjai legutóbb megtalálták a lengyel orvosi körökben jól ismert dr Kalicinski Viktor holttestét. Kalicinski néhány esztendőn át Pilsudski tábornagy háziorvosa volt. (MTI.)

Megalakult Debrecenben a repülés elemi iskolája, a központi körzeti modellező műhely

Az elmúlt héten Debrecenben járt **Nagy Jullán** bencésrendi tanár, a Magyar Aero Szövetség felügyelője és az illetékes hatóságokkal történt beható tanácskozásokat folytatott. Ennek eredményeként **a debreceni tankerületi főigazgatóság székhelyén megalakította a repülés elemi iskoláját, a központi körzeti modellező műhelyt.** Részletes tájékoztatót jövő vasárnapi számunkban közlünk.

SZINHÁZI MŰSOR:

Szombat délután: **Mária főhadnagy.** Filléres helyárak

Szombat este: **Egy bolond százat csinál.** B bérlet.

Vasárnap: délután: **Egy bolond százat csinál.** Rendes helyárak.

Vasárnap este: **Egy bolond százat csinál.** Bérletszünet.

Hétfő: **Egy bolond százat csinál.** Bérletszünet.

Kedd: **Mondj igazat!** C. bérlet.

Németh Antal a pécsi színház igazgatója

A pécsi színház sorsa nyugvópontra jutott, amennyiben a kultuszminiszteriumból leirat érkezett a pécsi városházára és ebben a kultuszminisiszter a város előterjesztésére hozzájárult ahhoz, hogy **Németh Antal**, a budapesti Nemzeti Színház igazgatója legyen a pécsi színház művészeti igazgatója. Miután **Németh Antal** nem tartózkodhat Pécsett, gondoskodni fog állandó helyettesről. A pécsi szitársulatot Németh Antal szervezi meg, s ő gondoskodik a mindenkori műsor összeállításáról is. A színház anyagi ügyei viszont nem tartoznak rá.

FILM

VIGSZINHÁZ. „Elhagyatva" Grandiózus olasz film, mely meséjével, felvételeivel és pompás szereplőivel a legjobb filmek közé emeli ezt a képet. Igen érdekes, fordulatosan izgalmas meséje méltán számithat az érdeklődésre. A kisérő műsor friss hiradó anyaggal igen érdekes eseményekről számol be.

— **Holnap lesz a Német Tudományos Intézet filmbemutatója.** A Német Tudományos Intézet nyelvtanfolyamainak befejezéseként holnap 11 órai kezdettel érdekes filmbemutatót rendez a Hungária-filmszinházban. — A tanfolyamok hallgatóin kivül kor látolt számban vendégek is résztvehetnek a bemutatón. Mérsékelt árú jegyek a Méllusz-könyvkereskedésben, holnap 10 órától a moziban kaphatók.

Csokonai Színház
SZOMBATON DÉLUTÁN
filléres helyárakkal
Mária főhadnagy
SZOMBATON ESTE
B) bérletben
Egy bolond
százat csinál
A legmulatságosabb operett!

Tánciskolák

* **Scheff tánciskolájában**, a Koronában ma, szombaton 7 órától, holnap, vasárnap 5 órától összetánc.

* **Vallay** tánc- és mozdulatművészeti iskola növendékeinek záróvizsgája május 30-án délelőtt 11 és 31-én délután 6 órakor Kossuth-u. 11.

Közigazgatási kinevezések

Debrecenből több tisztviselőt Erdélybe neveztek ki

A belügyminiszter több debreceni és megyei tisztviselőt nevezett ki.

Dr. *Szabó* Zoltán szoboszlói főjegyzőt Szatmárra tanácsnoknak,

dr. *Nagy* Béla debreceni városi nyilvántartót Szatmárra II. o. aljegyzővé nevezte ki a miniszter.

Dr Nagy már hosszabb idő óta Szatmáron teljesít szolgálatot.

Sarkady Imre vámospércsi községi irnokot Munkácsra II. o. adótisztté,

Jánossy Jozsef hajdúnánási városi adótisztet Szászrégenbe adóhivatali számvevővé,

dr. *Hadady* Imre nagyszalontai ideiglenes hatállyal kinevezett polgármestert véglegesen Nagyszalonta polgármesterévé,

dr. *Dobray* Endre debreceni városi II. o. közigazgatási fogalmazót Szatmárra II. o. aljegyzővé nevezte ki a belügyminiszter.

Dobray is már huzamosabb idő óta teljesit szolgálatot Szatmáron.

Ugyancsak kinevezte a belügyminiszter *Tassi* Miklós debreceni II. o. adótisztet Szatmárra adóhivatali ellenőrré és dr. *Daróczy* István debreceni városi fogalmazót Bánffihunyadra I. o. aljegyzővé.

Kirakatrazziák Budapesten és a vidéki városokban

Tegnap Budapest egész területén nagy razziát rendeztek a közellátási minisztérium rendészeti osztályának detektivjei. A közellátási miniszter nemrégiben kiadott rendeletének betartását ellenőrizték. A kereskedőknek a rendelet értelmében a *kirakatban tartott áru mellé oda kellett helyezni az árakat megjelölő kis cédulákat* és tilos az „eladva", „mintaáru", „rendelésre" stb. megjelölések alkalmazása.

A rendelet arról is intézkedett, hogy *csak az üzletben raktáron levő és eladható árut szabad a kirakatba is kitenni.*

A detektivek a körúti, Rákóczi-úti és a Király-utcai üzletek ben gyors razziát tartottak. Egy textilkereskedőnél a razzia során 20 kg. feketepiacra elkészített pipereszappant találtak. Egy Király-utcai üzletben 50 pengőért vásárolta a rejtve tartott selyemharisnyák párját egy asszony. A razzia a délutáni órákig tartott és közel 200 kereskedőt jelentettek fel és idéztek be a közellátási rendőrségre. Árurejtegetés, árdrágitás és hasonló címeken indult ellenük eljárás.

A kirakatrazziákat a vidéki városokban is megtartják.

Három sziget maradt meg a francia gyarmatbirodalomból

Martinique, Guadeloupe és Maria Galaule, amelyre most az USA vetett szemet

A Karibi tengernek az Atlanti óceán felé feltárt szájában egész sor kisebb-nagyobb sziget alkotja a fogazatot. Ezek közé tartozik Martinique szigetja is, az egykori francia gyarmatbirodalom utolsó maradványa, melyre most az amerikai étvágy szintén szemetvetett. A majdnem teljesen angol birtokban lévő szigetkoszorúból csak Martinique, Guadeloupe és Maria Galaute tartozik jogszerint Franciaországhoz. — Egyébként ez a három sziget már három izben volt angol megszállás alatt: 1762-től 1763-ig az északamerikai angol-francia háború idején, 1793-tól 1801-ig, majd 1804-től 1811-ig a napóleoni háború korában, ezektől a megszakitásoktól eltekintve azonban 1635-től kezdve mindig a franciák kezén volt.

Arra, hogy egy tengerjáró, tengeri hatalomra törekvő népre éppen Martinique szigete különösen csábitóan hasson, minden ok megvan, mert fővárosa, Fort de France az Antillák legjobb kikötője. Minden kedvezőtlen időjárási helyzettől tökéletesen védve, a kikötői öböl szorosan a nyugati parthoz simul és oly mélyen benyúlik, hogy a szigetet majdnem kétrészre osztja.

A nagyobb északi részen fekszik az 1350 méter magas Mont Pelée, Martinique legmagasabb hegye, melynek nevét a történelem egyik legnagyobb tűzhányókatasztrófája tette az egész világon ismertté. Az Antillák vulkánjait már mind kialudt tűzkánjait már mind teljesen kialudt tűzhányóknak tekintették, amikor 1902 áprilisában először jelentkeztek a szigeten földrengésszerű jelenségek. Azonban ezeknek sem tulajdonitottak nagyobb jelentőséget, úgyhogy a május 8-án bekövetkezett félelmtes katasztrófa a lakosságot teljesen váratlanul érte. St. Pierre városa 28.000 lakosával ugyszólván pillanatok alatt elpusztult. Ez az első katasztrófának és a következő év márciusában többhónapos időközönkint megismétlődő újabb kitöréseknek összesen 40.000 ember esett áldozatul.

Addig igen sürün lakott sziget népesség száma a katasztrófa nyomán 207.000-ről erösen lecsökkent és csak 1905-ben emelkedett ismét 182.000-re, 1912-ben 194.000-re, majd 1932-ben a régi népességszámot ismét elérve 244 ezerre. Az 1939. évi statisztika 255 ezer főnyi lakosságot mutatott ki.

Ezzel a népességszámmal és 987 négyzetkilométernyi területével Martinique az Antillák második legnagyobb és egyúttal legnagyobb népességű szigete (négyzetkilométerenkint 249) Ez a rendkivül kezvező trópikus óceáni klima (5.8 fokos évi átlagos hőmérséklet jelentéktelen ingadozással), a hasonlóképpen előnyös közlekedési helyzet, főképen pedig a termékeny vulkánikus talaj következménye. A lakosság ennek ellenére legnagyobbrészt négerekből és négerkeverékekből áll, akik mellett még mintegy 150 ezer indiai és kinai él, mig a nagybirtokosok és kereskedők osztályát alkotó fehérek száma csak 5000 körül mozog. A néger többség az egykori rabszolgarendszer következménye, mely csak 1848-ban szünt meg.

Gazdasági és közlekedési jelentősége mellett Martinique az Antillák egyik legbályosabb szigete. A termékeny partvidék mögött trópusi erdőségekkel borított hegyek sorakoznak, melyeknek mély szakadékokat vájó gyors hegyi patakok adnak vadregényes jelleget.

Az ókor orvosai a dióbél és az agytekervény hasonlatosságára hivatkozva azt tanitották, hogy a dió élvezetének nagyon jó hatása van az agyra.

Nyugodtan akar aludni?
Matracát, hencserét, rekamiéját, fotelljét csináltassa
MANDEL kárpitossal
CSAPÓ-UTCA 28. (második udvar). Kész áruk raktáron

Időszerű kislexikon

A **Kubán-vidék** ismét heves harcok színhelye lett. A Kubán, amelyről a vidék nevét kapta, bővizű folyó, amely a Kaukázus északi lejtőjéről ered és nyugati irányban folyva a Fekete-tenger beltengerébe, az Azóvi-tengerbe ömlik.. Deltája körül hatalmas mocsarak terülnek el. A vidék fővárosa Krasznodar a béke idejében kétszázezeren felüli lakossággal. **A város ma a német csapatok** birtokában van. Gyáripara, amely jelentős volt, most, hogy a háború közdelmei a város falai között is folytak, megsemmisült. A „kubáni hídfőállás" az Adodvolky u őn ybi- n y az Azovi tengert a Fekete-tengertől elválasztó földnyelvre támaszkodhatik. Itt Novorossziszk fontos pont. A százezer lakosú város a Fekete-tenger egyik legjobb kikötője. Neve sokszor előfordul a hadijelentésekben, az ellenséges támadások egyik célpontja.

A kártya

mint játék, sok embernek ad kellemes időtöltést, de ha szenvedéllyé fajul, a nyerészkedés által üzve, akkor már bünné válik. E cikk megírására az indított, hogy az egyik körben, ahol kártyázni szoktak, egy kis iparos emberről hallottam, hogy otthon minden pénzét összeszedve elindult hazulról, a kártyások közé. Eleinte nyert, aztán minden pénzét elvesztette és éktelen haragra gyúlva hagyta el a helyiséget, aminek otthon volt a folytatása, a síró asszony és gyermekek körében.

Amikor kivídul az idő, akkor a Hatvan-utcai temetöben, azon a részen, ahol a hösök temetője van, tanyát vernek különböző ruházatú emberek és nem tudom honnan szerzett pénzzel játszanak a kártyán. Hallottam, hogy az urak is jól megtudják koppasztani egymást, ha estétől reggelig kártyáznak. Ellenben láttam és tudok nem egy baráti kört, ahol csakugyan időtöltésből, kedves hangúlatban játszottak párórán keresztül.

Nem hiszem, hogy megváltoztatom azok gondolkozását, akik szenvedélyel és nyerészkedési vággyal ülnek le kártyázni, mégis úgy érzem, rá kell mutatni arra, hogy ma semmiképpen sem volna szabad seholsem nyerészkedéssel folytatni a kártyázást. Az urakról kiszivárog, hogy mennyit veszítettek, vagy nyertek, ami rossz vért szül, a szegényről kiabálják, ha elveszítette heti keresetét és otthon nincs emiatt mit enni. Ma a pénz nem arra való, hogy szerencsejáték vak eszköze legyen Akinek olyan sok van belőle, hogy eltudja kártyázni, adja csak oda nemzetvédelmi célok, valamelyikére, aki pedig haszontalanul elszórja pénzét, ha nem is hazárdjátékkal, ki kell közösíteni minden olyan akcióból, ahol azért jelenik meg sírva az asszony, mert az ember elkártyázta a pénzt.

Komoly idők, nagy meggondolásokra adnak alkalmat. Minden javainkat, amellyel birunk,, egy cél szolgálatába lehet és kell beállítanunk, legyünk erősek és sokkal erősebbek, mint valaha az összefogásban. Teljes szigorral kell arra kényszeriteni az embereket, hogy a kártyajáték eszközét a pénzt, ne használhassák sem egyik, sem másik helyen úgy, hogy azt könnyelmüen szórják egyik zsebből a másikba Nem olyan darázsfészek az a hely bárhol is, hogy az arra hivatott szervek be ne tekinthessenek egy komoly ellenőrzésre. Tudom, hogy ezt gyakorolták is, de ma még inkább meg kell tenni, mert a háború megköveteli a polgári kötelezettség mellett a nagyobb áldozatkészséget. Fegyelmezni kell az embereknek önmagukat, arra gondolva, hogy a nagyobb áldozatot azok hozzák meg, akik vérüket áldozzák a hazáért, vagyis a polgárok nyugalmáért, ezzel visszaélnünk nem szabad.

Arról több izben értesültünk, hogy egyes asztaltársaságok milyen jótékonyságot gyakorolnak, de arról nem, hogy kártyaasztaltársaságok pénzükből mennyit juttattak hasznos célokra, a maguk zsebén keresztül. Gondoljanak nagy szórakozásaik közben arra, hogy a háború folytatásához pénz, pénz szükséges. Adjanak erre a célra. A szegény pedig szeresse jobban családját és nemzetét. — (si)

„Hortobágytól a Hargitáig"

Ma este pontosan 7 órakor kezdődik a Debreceni Egyetemi Ifjúság (DEI) irodalmi és zenei estje az Arany Bika diszteremben. Mint már közöltük, az estnek az ad különleges jelentőséget, hogy a műsoron erdélyi és debreceni írók és művészek találkoznak, újabb bizonyitékát adva azoknak a szoros szellemi kapcsolatoknak, amelyek Erdélyt a maradandóság városával összekötik.

Batta János, a DEI elnöke megnyitója után *Csenki* Imre vezényletével a ref. tanitóképző énekkara énekel, majd *Juhász* Géza verseiből olvas fel. *Török* Erzsébet Bartók- és Kodály-dalokat ad elő, *Versényi* Ida, a kolozsvári Nemzeti Szniház tagja erdélyi költők híres verseit szavalja. *Makkai* Sándor „Fiú szoletik" c. novelláját olvassa fel A műsor második felét a Kántus énekszámai vezetik be. Ezután kerül sorra *Tamási* Áron. Új novelláját hozza Debrecennek. A cime: „Dömsödi vitéz".

Jegyek korlátolt számban még kaphatók d. e. 12—1-ig az Arany Bika hallban. Az est jövedelmét az egyetemi ifjúság a Bajtársi Szolgálat javára ajánlotta fel. A magyar rádió Budapest II. hullámhosszán közvetiti az ünnepi estet.

A magyar követ a svéd királynál

Stockholm, május 8. V. Gusztáv svéd király vendégül látta ebédre Matuska Comaromi Péter stockholmi magyar követet s nejét. A svéd király ez alkalommal saját aláírásával ellátott fényképét nyujtotta át vendégeinek. Másnap Gusztáv Adolf svéd trónörökös és neje látta vendégül Matuska-Comaromi követet és nejét. A trónörököspár ugyancsak saját aláírásával ellátott fényképpel tisztelte meg vendégeit. (MTI).

Veszedelmes játék

A téglási csendőrség tett jelentést a debreceni ügyészségnek arról a könnyen végzetessé válható balesetről, mely az elmúlt napon Téglás község határában történt. Ifj. Nagy István 11 éves téglási kisgyermek a mezőn játszadozott. Játék közben talált egy régi kézigránátot. Egy darabig játszani kezdett vele, majd odavitte Pénzeli János gulyáshoz, aki a közelben tartózkodott. A gulyás elvette a gyermektől a veszedelmes szerszámot és hozzákezdett, hogy szétszedje. Ez minden baj nélkül sikerült is neki, úgyhogy a gránátban levő sárga por mind kihullott. Ezután, mivel azt hitte, hogy a gránát ártalmatlanná van téve, visszaadta azt a gyermeknek.

A kisfiú aztán egész délig játszadozott a veszedelmes játékszerrel. Dobálta, majd egy bottal ütni kezdte. Ekkor következett aztán be a szerencsétlenség. A gránát felrobbant és a gyermek jobbkezének hüvelyk- és mutatóujját leszakította.

Borszürőt,
kisebb teljesitőképességűt, keresek
megvételre
Cim a kiadóban.

Debrecen város tiszta vagyona 132 millió pengő

A város lakossága nagy fizetési készséget mutatott, az előírt bevételek 99.27 százaléka befolyt — Érdekes adatok a város zárószámadásában

Debrecen város 1942. évi zárószámadása elkészült. Érdekessége, hogy egészen más alakban állította össze a zárszámadást Ary Lajos főtanácsos, helyesebben a bevezetése nem a megszokott rövid jelentés, hanem részletes áttekintő képet ad a törvényhatósági bizottsági tagoknak az elmult esztendő gazdálkodásáról. A zárószámadás fontosabb adatai a következők:

A Házipénztár hitelkezelési eredménye: bevételre előirányoztak 14.116.664 P-t, bevételre előirtak 17.856.406 P-t. A bevételi előirás tehát 3.739.742 P-vel több az előirányzatnál.

Kiadásra előirányoztak 14 millió és 116.664 P-t, bevételre előirtak 17.148.481 P-t. A kiadási előirás tehát az előirányzattal szemben 3.031.817 P-vel több.

Végeredményben tehát az 1942. évi hitelkezelés 707.925 P-vel kedvezőbb.

A Házipénztár az 1942. évben 40.460.560 pengőt adott ki. Összes házipénztári cselekvő hátralék 4.857.285 P. Összes házipénztári szenvedő hátralék 3.224.574 pengő. A cselekvő hátralék többlet tehát 1.632.710 P.

Az *alapok és alapitványok* hitelkezelésénél a végeredmény 365.915 pengővel kedvezőbb.

Az önálló vagyonkezelésü vállalatok üzemi eredménye az előirányzattal szemben 85.047 P-vel lett kedvezőtlenebb. Az üzemi eredményből 511.956 pengőt vett a város számitásba olyan összegként, mint amit a háztartás javára befizetnek, ezzel szemben az üzleti eredményből előirtak 525.256 pengőt, az eredmény tehát 13.300 pengővel kedvezőbb lett.

Az összes városi vállalatok pénztári bevétele 1942-ben *54.686.666 P volt.*

Községi pótadó címén a város 1.659.609 pengőt vett be, az összes bevétele 17.856.406 P volt. A kiadási főtételek ezek: Általános igazgatás 5.200.824 P. Közegészségügy 1,167.573 P. Közoktatás, közművelődés, vallás 1.314.987 P. Szegényügy, népjólét 737.364 P. Közlekedés 810.286 P. Városépítés, utcák, terek, járdák gondozása 1,589.307 P. Vagyonigazgatás 3.436.799 pengő. Hitelügyek 2.891.339 P.

A város gazdálkodása is megérezte a háborút, az előirányzaton túlmenő kötelezettségeknek azonban eleget tudtak tenni a kétmillió pengős — sokszor kényszerü — megtakarításból, a közönség erőteljes fizetési készsége folytán, mely meghaladta az előirányzatot és a fakitermelésből előállt többlet bevételből. A vállalatok — a Világitási Vállalat kivételével — eredményesen gazdálkodtak.

A belügyminiszter az 1942. évi költségvetést 14.116.664 P szükséglettel és 12.550.326 P fedezettel, tehát 1.566.338 P hiánnyal állapitotta meg. *A költségvetési többet bevétel 2.255.000 pengőt tett ki.*

A 2.003.000 P több kiadás néhány tétele: személyi kiadások 300.000 P, karácsonyi segélyek 252.000 P, munkabérek 210.000 P, segélyek 42.000 P, államrendőrségi fenntartási kiadás 351.000 P.

A költségvetésben előirányzott összegnél 1.165.000 P-nél kevesebb kiadás többek között az általános igazgatásnál megtakarított 232.000 P, a közegészségügynél 135.000 P, városépités, utcák, terek, járdák gondozásánál 242.000 P, vagyonigazgatásnál 187.000 P tételből is adódott.

A mult évben kereken 638.000 pengőt töröltek rendszerint behajthatatlanság miatt.

Jellemző adat a lakosság fizetési készségére, hogy az előirt bevételek 99.27 százaléka befolyt.

Érdekes adatra mutat rá Ary Lajos főtanácsos, nevezetesen a *borfogyasztási adóhozadék komoly leromlására.* Hangsulyozza, hogy a fogyasztási adó eredményes kezelésének biztositása érdekében az önálló javadalmi hivatal felállitását megfontolás tárgyává kell tennünk.

A mezőgazdasági bérhozadék cimén tett előirásnak 115.20 százaléka folyt be, a város mezőgazdaságilag hasznositott ingatlanainak *tiszta hozadéka 557.00 P volt. Holdanként átlag 33.36 P, búzában 119 kg, rozsban 105 kg. volt a hozadék. Az erdőgazdaságnál 2.007.000 P bevételt irányoztak elő, ezzel szemben befolyt 2.840.000 P,* aminek magyarázata az évközi erőteljes kitermelés. Az erdőgazdaság hozadéka erősen a normális fölé emelkedett. Készpénzben befolyt az előirányzott összeg 141.95 százaléka, az erdőgazdaság tiszta hozadéka 1,182.000 P, tehát holdanként 42.24 pengő volt. A nagy kihasználás miatt az erdőigazgatóság fokozottan erdősitett.

A Hortobágy pusztán 390.000 P volt a várható bevétel, befolyt 433.000 P. *A városi kertészetnél* 160.000 P előirányzattal szemben 224.000 P volt a bevétel.

A városi házak tiszta hozadéka — a közhivatali helyiségek értékelése nélkül — 39.000 P.

A város kölcsönállománya az 1936—1942. években 2.879.000 pengővel szaporodott. *Beruházásokra 1.383.000 pengőt* fordítottak.

Az Országos Nép- és Családvédelmi Alap a mult évben 93 párnak 58.000 P házasodási kölcsönt adott, hat állandó és a tanyavilágban három napközi otthont tartott fenn. Természetben juttatott 53 családnak 72 lovat, 121 családnak 129 tehenet, 76-nak 147 sertést, 32-nek 126 kecskét és juhot.

A Gazgyár a számitásba vett 24.000 P helyett csak 6000 pengő nyereséget ért el, *a Villanytelep* 478.000 P helyett csak 243.000 pengőt. A magyarázat: a szénárak, stb. emelkedése. Az üzem vezetősége a Villanytelep jövedelmezőségének javitására a berendezés korszerüsitését tartja szükségesnek.

A szesznagykereskedés 15.000 P helyett 30.000 P hasznot szolgáltatott be.

A gyógy- és ásványvizüzem a várt 5000 P nyereséggel szemben 2700 pengőt ért el.

Érdekessége a zárszámadásnak a HÉV-re vonatkozó adathalmaz. A városnak haszonrészesedési igénye megnyilt. Az összegszerü megállapitás most folyik.

A város vagyona 172.092.060 P, vagyis 2.519,602 pengővel szaporodott az aktiv vagyon. *A passziv vagyon összege 39.663.131 P, vagyis a város tiszta vagyona 132.428.929 pengő.*

— **Nem kerül Gandhi törvényszék elé.** Azért nem állitják őket a bíróság leé, mert nem akarnak alkalmat adni nekik, hogy megcáfolják azokat az állitásokat, melyek szerint japánbarát álláspontot foglalnak el.

Július elsejétől kezdve a gyárak csak „ellenőrző jegy" ellenében szolgáltathatnak ki harisnyát

Biztositják a közellátási miniszter harisnyaakciójának teljes sikerét

Hirt adtunk már Szász Lajos közellátásügyi miniszter által kezdeményezett harisnyaakcióról, amelynek keretében 300.000 pár harisnya kerül fogalomba. Mint a Pesti Tőzsde jelenti, a harisnyaforgalomban most további szabályozás lesz, amely a következőkből áll: **a jövőben minden pár harisnyához, akár selyemből, műselyemből, vagy más anyagból készül, a gyár köteles ellenőrzőjegyet csatolni.** Az ellenőrzőjegy feltünteti a gyár nevét, az eladó cégét, a vevő nevét, lakását, vásárlási könyvének számát és a vásárlás keltét. **Ezt a három rovatot a fogyasztó sajátkezüleg fogja kitölteni.**

Július elsejétől kezdve már csak ilyen ellenőrző jegy ellenében adhatnak ki a gyárak harisnyát. A kiskereskedők a gyártól csak úgy kapnak további árumennyiséget, ha az ellenőrzőjegyeket beadják.

Debrecenben is keresik a Kassán szétdarabolt nő gyilkosát

A kassai Malomárokból kihúzott, feldarabolt női holttest ügye egyre szélesebb hullámokat ver. A titokzatos **gyilkosság ismeretlen áldozatának személyazonosságát ezideig nem sikerült megállapitani.**

A rejtélyes gyilkossági ügybe **a kassai rendőrség radiogramm értesitésére a debreceni rendőrség is bekapcsolódott,** mivel az a gyanú merült fel, hogy a bestiális gyilkos Debrecen felé menekült.

A borzalmas megcsonkitást a boncolást végző orvosok megállapitása szerint feltűnő szakértelemmel végezte el az elvetemült tettes. Kétségtelenül megállapitást nyert, hogy a gyilkos a kezek és a fej eltávolitásánál nem vágóeszközt, hanem **fürészt használt.** A fürészelés után visszamaradt nyomok ezt mind kétségtelenül igazolják.

A debreceni rendőrség bekapcsolódva az országos érdeklődést keltett bünügyben erélyes nyomozást indított annak megállapitására, hogy a kassai ismeretlen áldozat gyilkosa valóban Debrecenbe menekült-e. Sorozatos szállodarazziákkal és a Debrecenbe az utóbbi napokban érkezett gyanus elemek ellenőrzésével igyekeznek fényt deriteni a rejtélyes bűnügyre.

50 százalékos vasúti kedvezményt kapnak a nyaralásra induló munkások, tisztviselők és családiagjaik

A Vasuti és Közlekedési Közlony közli a MÁV igazgatóságának értesitését, amely szerint a fizetéses szabadságra jogosult összes ipari, kereskedelmi, bányászati, valamint a minisztériumok igazgatása alatt álló iparüzemek munkavállalói (napszámosok, munkások, szolgák, altisztek, tanoncok, segédek és tisztviselők) valamint a velük együtt utazó feleségük és 14 évnél nem idősebb gyermekeik május 29-e és december 15-e közötti időben egyszeri oda- és visszautazásra, a gyors-, sebes- és személyvonatokon 50 százalékos kedvezményben részesülnek. *A kedvezmény igénybevételére jogosultak mindazok, akiknek fizetéses szabadságra van igényük és évi összjövedelmük a 3000 P-t nem haladja meg. Az összjövedelem megállapitásánál a kormányrendelettel időközben engedélyezett, vagy ezután esetleg engedélyezendő fizetési, illetőleg munkabérpótlékokat figyelmen kivül kell hagyni.*

A vasuti kedvezmény igénybevétele „Utalvány" és „Arcképes Igazolójegy" alapján történik. Ezek ára darabonként 10—10 fillér. Az elmult évben kiállitott utalványok érvénytelenek, az arcképes igazolójegyek azonban továbbra is érvényben maradnak.

Azoknál az igényjogosultaknál, akiknek munkaadója az Országos Ipari és Bányászati Családpénztár valamely szakmai pénztárának tagja, vagy a munkaadó valamely állami dohánygyár, az igényjogosultság és személyazonosság igazolását maga a munkaadó végzi. Ezek a munkaadók az utalványokat és arcképes igazolójegyeket a családpénztártól igényelik. Más igényjogosultak pedig az illetékes ipartestületek és elsőfoku iparhatóság utján szerzik be az utalványokat és arcképes igazolójegyeket. *Az igenyjogosult munkavállalók az arcképes igazolójegyet és az utalványokat minden esetben a munkaadójuktól kapják meg.*

A munkaadok az utazásra jogosultakról névjegyzéket készitenek és ezt igazolás céljából benyujtják a szakmai családpénztárnál, vagy az *OTI bejelentés igazolása mellett az illetékes ipartestületnel.* Azok a munkaadók, akik ipartestületnek nem tagjai, az OTI és MABI bejelentés igazolása mellett az illetékes elsőfokú iparhatóságnál nyujtják be a névjegyzéket. A minisztériumok igazgatása alatt álló üzemek munkásai és tisztviselői a minisztériumnál, illetőleg a dohánygyárak a VI. szakmai családpénztárnál kérik az utalványt és arcképes igazolójegyet. Az arcképes igazolójegyet a munkaadó tölti ki és cégbélyegzővel látja el.

Hirdetmény

Értesitjük a t. utazóközönséget, hogy **1943 május 29-től, szombattól kezdve a MÁV p. u. Nagyerdei vonalon 5 percenként közlekedő kocsik közül 10 órától kezdve 20 óra 29 percig az „1" irányjelző számmal ellátott kocsik a Vilmos császár körúton át, a „2" irányjelző számmal ellátott kocsik pedig csak a városi uszodáig közlekednek.**

Debreceni Helyi Vasut üzletigazgatósága

Tavaszi szükségleteit az

„UNIO"

központi hiteliroda

cégeinél változatlan feltételek és előzékeny kiszolgálás mellett szerezheti be Vásárlásra jogositó utalványt kérjen az

„UNIO" irodájában

Piac-utca 44. sz.

Elfogták a vasúti étkezőkocsik tolvaját

Jánossy László 35 éves hajduszoboszlói állásnélküli pincér lopás gyanúja miatt elfogta a debreceni rendőrség egyik detektivje a debreceni pályaudvaron. Előállitották a rendőrségre, ahol kihallgatása során elmondotta, hogy Hajdúszoboszlón elbocsátották alkalmazásából, kilenc napja és Debrecebe jött állást keresni. Nem kapott munkát és elhatározta, hogy lopásból tartja fenn magát, amig állásba nem kerül.

Május 23-án ment ki először a debreceni pályaudvarra, ahol megvárta a Máramarosszigetről Budapest gyorsvonatot, *besurrant az étkezőkocsiba és onnan egy zakót és egy ballonkabátot ellopott.* A sikeren felbuzdulva, másnap ismét visszatért, ekkor *három fehér abroszt vitt el az étkezőkocsiból.* A lopott holmikat eladta orgazdájának és a kapott összegből élt. Tegnap elfogyott a pénze és újra kiment a pályaudvarra, ahol azonban a rendőrség elfogta. Kihallgatása befejezése után átadják a kir. ügyészségnek.

Belehalt súlyos égési sérüléseibe a kismacsi asszony

Hirt adtunk arról a sulyos szerencsétlenségről, mely a Kismacs 59/b. számú tanyán történt, ahol özv. Józsa Lajosné ruhája a tűzhelyből kipattant szikrától meggyulladt. A szerencsétlen asszony égő fáklyaként futkosott a szobában, közben igyekezett ruháit letépni magáról. Kiáltásaira beszaladtak hozzátartozói, de ekkorra már a sulyos égési sebektől eszméletét vesztette az idős asszony, akit a bőrgyógyászati klinikára szállitottak, ahol ápolás alá vették. A rendőrség a szerencsétlenséggel kapcsolatban kihallgatta özv. Józsa Lajosné hozzátartozóit, akik elmondották, hogy az idős asszony kétségbeesett segélykiáltásaira rohantak be. Józsánéról akkorra már teljesen leégett a ruha, testét tetőtől talpig sulyos égési sebek boritották és a szerencsétlenül járt asszony egy vizeskád mellett állva vizet locsolt testére, majd a sulyos sebektől eszméletlenül terült el.

Özv. Józsa Lajosnét a bőrgyógyászati klinikán gondos kezelés alá vették, azonban az orvosok minden kisérlete hasztalannak bizonyult, az idős asszonyt nem sikerült megmenteni az életnek. Tegnap este, anélkül, hogy eszméletre tért volna, belehalt sulyos égési sebeibe.

Ma, szombat este nyilik meg v. Nánássy Lajos hajdúszoboszlói Gambrinus szállója és étterme

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass !

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, május 29-én reggel 8 órától, június hó 5-én reggel 8 óráig : „Kossuth' Piac u. 26., telefon: 29-56. — „Magyar Korona" Kálvin-tér 15, telefon: 16-06. „Arany János" Csapó u. 66, telefon: 11-78. — „Hungária" Szoboszlói út 4 F. telef.: 32-50.

POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI BEFIZETÉSI LAPOT mellékelünk vidéki előfizetőink részére. Kérjük, hogy annak felhasználásával esedékes előfizetési díjaikat június hó 3. napjáig befizetni szíveskedjenek. Az előfizetési díj beküldésének hiánya a lap küldésének szüneteltetését vonja maga után

„DEBRECZEN" kiadóhivatala.

Dr Láng Sándor magas sportkitüntetése

Dr **Láng Sándor** egészségügyi főtanácsost, Debrecen ny. tiszti főorvosát, a debreceni vívósport egyik meglalapítóját és vezéralakját megérdemelt magas sportkitüntetés érte. **A debreceni vívóélet fejlesztése körüli érdemeiért megkapta az elsőosztályú sportérmet.**

Dr Láng Sándor közel négy évtizedes vívómultra tekinthet vissza. Ennek a multnak jelentős állomása volt 1910, amikor **Békessy Bélával és Ujfalussy Bélával megalapította a Debreceni Vivó Clubot**, a mai Békessy Béla HTVC elődjét. Dr Láng Sándor több éven keresztül volt elnöke, majd díszelnöke a Békessy Béla emlékét őrző vívóklubnak. Ebbeli minőségében mindig szívén viselte a debreceni vívósport érdekeit. A régi sportvezetők közé tartozott, akik mecénásai is voltak a sportnak, ő is sokat áldozott anyagilag is a BBVC-ért. Mint vezetőférfiút újabb megtisztelő megbizatás érte 1935-ben, amikor **a Magyar Vivó Szövelség északi kerületének elnöke lett. Ma is elnöke a VI. vivókerületnek.**

Dr Láng Sándor **ma is aktiv vivó**, aki korát meghazudtolóan forgatja a kardot. A vívás mellett a többi sportot sem hanyagolja el. Az úszás is kedves sportja.

Debrecen sportéletében, de a város társadalmában is, amelynek dr Láng Sándor köztiszteletben álló tagja, nagy örömet keltett a magas sportkitüntetés.

— Istentiszteletek Hősök vasárnapján a ref. templomokban. Nagytemplomban délelőtt 8 órakor dr Farkas Pál, délelőtt 10 órakor Őrsy János, délután Gáll Mihály. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Kecskés József, délelőtt 11 órakor Uray Sándor. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Bája Mihály, délután 6 órakor vallásos ünnepély: Dusicza Ferenc. Károlyi Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor Sipos Imre, délután 4 órakor Varga Balázs. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc. Délután 6 órakor Birinyi János. Árpádteri templomban délelőtt 10 órakor dr H. Kiss Géza, délután 6 órakor dr Erdei Mihály. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 6 órakor Bányay Zoltán. Nyilastelepi templombon délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután fél 7 órakor Mezey Béla. Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr Danceházy Sándor, délután 6 órakor Balogh József. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, délután 3 órakor Szilágyi László. Egyetemi teplomban délelőtt 11 órakor Szenes László. Auguszta-szanatóriumban délelőtt negyed 10 órakor Koncz Zoltán. Egyetemi klinikák: egész héten át: Szenes László, Koncz Zoltán. Téglaskerti áll. iskolában délelőtt 10 órakor Sárközy Lajos. Téglavet. gyülházban délután 4 órakor Erd. Károly. Wolaffka-telepi olvasókörben délelőtt 10 órakor Bányay Zoit n. — ONCsA-telepen (Szotyori-u. 19.) délután 6 órakor Varga Balázs. Tanyai istentiszteletek. Egyek délelőtt 10 órakor Telekházán délután 2 órakor dr Papp Géza, Macson délelőtt 10 órakor, Kismacson délután 2 órakor: Nagy Sándor, Pallagon délelőtt 9 órakor Pál Antal, Kösélyszegen délelőtt 10 órakor vitéz Szabó Endre. Ebesen délelőtt 10 órakor Molnár Gyula I. Gyermekistentisztelet: Nyilastelepen délelőtt fél 9 órakor Mezey Péla.

— A római katolikus templomokban rendes vasárnapi ünnend — [illegible] vasárnapi számaikban közöljük.

Megszökött a betegtől és közben gázolt is egy soffőr

Papp György városi adóhivatali becsüs, Létai út 22. szám alatti lakos tegnap a Nyilastelepen a Mátyás király gyógyszertár előtt rosszul lett. A közelben állott egy taxi, odament és hogy a soffőrnek jelzést adjon, megnyomta az autódudát. A soffőr csakhamar előjött és Papp György elmondta, hogy nagyon rosszul van, kérte, hogy vigye el orvoshoz. A soffőr erre szó nélkül beleült az autóba és elhajtott, közben pedig a gépkocsi sárhányójával elgázolta Papp Györgyöt, aki kisebb sérüléseket szenvedett.

A rendőrség megindította a nyomozást a soffőr kézrekerítésére.

— A görögkatolikus templomban délelőtt negyed 8 órakor reggeli istentisztelet 8 órakor csendes szentmise a hősökért, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet dr Hudáky Aladár segédlelkész mondja, háromnegyed 12-kor csendes szentmise, délután fél 4 órakor rózsafüzér-ájtatosság 4 órakor vecsernye és májusi ájtatosság szentbeszéddel. — Június nó 3-án, csütörtökön, Jézus mennybemenetele ünnepén vasárnapi miserend.

— A görögkatolikus templomban a Hősök emlékünnepe alkalmából reggel 8 órakor lesz az istentisztelet megtartva.

— Az unitárius templomban május 30-án, Hősök napján délelőtt 10 órakor tartandó ünnepélye istentiszteleten eFrencz József lelkipásztor imádkozik és mond egyházi be édet.

— Az evangélikus templomban délelőtt 9 órakor középisk. ifjúsági bibliaóra a tanácsteremben Tartja dr Pass László. Délelőtt 10 órakor hősök napja alkalmából hazafias istentisztelet. Este 6 órakor esti istentisztelet. Prédikál mindkét alkalommal dr Pass László. Délután 4 óra 30 perckor az Auguszta-szanatóriumban istentisztelet. Prédikál Németh Sándor.

— Hősök vasárnapján a református Nagytemplomban reggel nyolc órakor kezdődik a hivatalos istentisztelet, melyre a hatóságokat és testületeket tisztelettel meghívja Uray Sándor h. lelkészelnök.

— Hősök vasárnapján délután 6 órakor vallásos ünnepély lesz a Kossuth-utcai egyházrész templomában. Igét hirdet Dusicza Ferenc. Énekszámokat ad elő Papp Judith Nyakas László orgonakiséretével. A részletesebb müsort a helyi lapok vasárnapi számaiban közöljük.

— A Szent Anna-utcai r. kat. főplébániatemplomban a „Hősök vasárnapján" a hivatalos mise ½9 órakor lesz, melyet dr Bánáss László prépost végez s ő mond szentbeszédet. A hívek részére a szentmise ½10 órakor lesz.

— A Kossuth-utcai egyházrész elemi iskoláinak tanitótestülete Ormós Lajos igazgatótanító vezetésével jól sikerült iskolai kirándulást rendezett a Nagyerdőbe pénteken egész napra terjedőleg, melyen megtartották ünnepélyes keretek között a fák és madarak napját is. A gyermekekhez beszédet intézett Varga Miklós tanító, szavaltak : Nagy Lajos és Kovács Gábor I. o., Nagy Lajos VI. o. és Orbán Péter IV. o. tanulók. A szegény iskolás gyermekek közül ötvenet megvendégeltek, majd a pázsitos részen versenyfutást tartottak nagy érdeklődés mellett.

— A Hősök napja a zsidó templomban. Máju utolsó vasárnapján, 30-án délelőtt a Deák Ferenc-utcai templomunkban délelőtt órakor tartjuk meg a hősök ünnepségét. — Utána a temetőnk hős parcellájánál hódolunk a világháborúban elesettek emlékének. — Rabbiság.

— Áramszünet. Holnap, 30-án, vasárnap délelőtt 7—13 óráig a Károly Ferenc József-út, Böszörményi-út vége, Libakert, Vénkert, Újkert, Csigekert, Andrássy-út, Poroszlay-út, Horthy Miklós sugár-út, Komlóssy-úton a 40. számtól kifelé és a Nyulasi rokkanttelepen az áramszolgáltatás szünetelni fog.

— Gyüjtötte a ciankálit, hogy megölhesse magát. Kispesten, a Nagy Sándor-utca 34. számú házban holtan találták Horváth Gabriella 18 éves gyári munkásnőt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy ciánkálival megmérgezte magát. Búcsúlevelében a leány hangoztatta, hogy hetekig gyüjtötte az öngyilkosságához szükséges ciankálit, s kérte, hogy ne boncolják fel.

— Tuka szlovák miniszterelnököt május 30-án avatja díszdoktorává a Friedrich Wilhelm egyetem.

* **Eljegyzés.** Sápi Berta Babit eljegyezte Tanay Tóbiás Sándor színművész.

* **MÉG MA BEKÜLDHETI debreceni és hortobágyi felvételeit a „Debreceni Képeskönyv" fényképkiállításra. Részvételi feltételek a Déri-múzeumban vagy az idegenforgalmi hivatalban.**

* **Könyvnapi záróra.** A „Magyar Könyvnapokon" június 2., 4. és 5. napjain a könyvkereskedők üzletei és az utcai könyvárusító sátrak este 7 (hét) óráig nyitva tarthatók.

* **Dr Naményi Gyuláné** gyorsíróiskolájában, gépíróiskolájában június elején tanfolyamkezdés. (Batthyány-u. 1.) Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasútkedvezmény. Telefon : húsz-helvenhét. Főigazgatói engedély : 6475. Helyesirástanitás.

* **Szülők figyelmébe.** Nyári szünet alatt helyesirási tanfolyamot tart a Simai Magdolna és Sipkovics Béláné Slezák Mária gyorsíró , gépíró- és szépíróiskolája. Piac-utca 73. Telefon : 22-53.

* **Uj tanfolyam** kezdődik június elején a Simai Magdolna és Sipkovics Béláné Slezák Mária gyorsíró-, gépíró- és szépíróiskolájában. Piac-utca 73. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény Telefon : 22-53. — Debreceni tank. kir. főig. eng. szám : 5548/1942—43.

Cigarettázóknak fontos megismerni

a legdrágább de legjobb **RAFFA**

CIGARETTAHUVELYT

Szopókája szabadalmazott nikotinmentesitő betéttel. Ezen keresztül a szivás még a legolcsóbb dohányból is a legkellemesebb Nem idéz elő köhögést, vagy krákogást és tüdejének sem árt.

ÁRA : 100 darab 2-es, vagy 3-as 94 fillér.

Ugyanilyen nikotinmentesitő betéttel

CIGARETTASZIPKA

bakelitből 1 darab 8 fillér,
Jávorfából 1 darab 44 és 80 fillér,
Raffa piccolo 3 darab válogatott szipka 17 darab tartalékbetéttel 80 fillér

Mindegyik szipkához cserélhető Raffa-betét 10 darab 20 fillér
Kapható minden dohánykisárudában,
vagy közvetlenül megfelelő árengedménnyel a
M. kir. dohánynagyárudában,
Kontsek Géza rt. Kossuth-utca 15
Lindenfeld és Schwartz Gr. Dégenfeld-tér 7.
Debreceni Füszerkereskedők Arubeszerző Szövetkezete Baltazár Dezso-utca 9.
Varga Dezső Simonffy-u 2/b.
Fahid József Simonffy-utca 4
Szentesi Erzsébet Hatvan-utca 1
nagykereskedőknél

Felhívás!

Felkérem a város közönségét, hogy a „Hősök emlékünnepe" alkalmával f. évi május hó 30. napján vasárnap, házaikat nemzetiszínű zászlóval lobogózzák fel. — Polgármester.

— Hétfőn lesz a nőipariskola ballagása. Debrecen sz. kir. város nőipariskolája most végző növendékei május 31-én, hétfőn délelőtt 12 órakor tartják műsorral egybekötött ballagási ünnepélyüket. A ballagók névsora : Boros Mária, Borsay Irén, Fekete Mária, Kerdos Zsuzsa, Krisch Etelka, Spitz Vera, Szathmári Erzsébet, Vid Katalin.

— Megszünt a harangozási tilalom Angliában. Angliában a templomok harangjai, kevés különleges esetet kivéve, 1940 július óta hallgatnak.

— 1800 szoba-konyhás lakás épül Budapesten. A főváros lakásépítési programja keretében kerül sor az idén 1800 kislakás felépítésére. Az 57 lakásos bérházat a Váci-utcától északra fekvő telken építik fel. Az építkezések meggyorsítása érdekében külön vasúti vonalat vezetnek az építkezések színhelyéhez, hogy az anyagszállítás is meggyorsuljon. Az 57 kétemeletes bérház építését az egyik nagy válalkozó cég vezetésével 17 vállalat bonyolítja le.

— Paprikajegy Budapesten. A főváros közélelmezési ügyosztálya bevezette a közellátási miniszter rendeletére a paprika jegyet. A fűszer-paprikát havonként osztják ki és a fejadag havi 20 deka.

— Tizenötnapi fogházat kapott, mert idegen ajtókat tüzelt el. A debreceni törvényszék pénteken délelőtt 15 napi fogházra ítélte id. Sárosi Gyula Bellegelő 458. szám alatti lakost orgazdaság vétsége címén. Id. Sárosi ugyanis takói által a közelből lopkodott fával tüzelt a tél nagyrészében. Különösen a Klein Sámuel tulajdonát képező istállóból loptak el több ajtót és jászolt. Az ítélet jogerős.

— Vadat, halat, vajat, túrót, sajtot, mézet, babot, borsót, főzeléket, gyümölcsöt, kenyeret, lencsét, káposztát és baromfit lehet igazolvány nélkül a fővárosba hozni. Ezeket az élelmi szereket tehát lehet vonaton vinni.

— Ittas állapotban sértegette a rendőrt, 50 pengő pénzbüntetésre ítélték. A debreceni törvényszéken dr Cs. Sebestyén György tanácselnök mint egyesbiró tárgyalta Beregszászi József és társainak verekedési és hatósági közeg ellen elkövetett testisértési ügyét. A vádirat szerint Beregszászi József ez év március 15-én egyik vendéglőben mulatott társaival. A cimborák már nagyon ittasok voltak és valami apróság miatt összeszólalkoztak. Aztán verekedni kezdtek és a helyzet már nagyon elfajult. Garamvölgyi Károly rendőr, aki a közelben tartózkodott, a lármára odament és figyelmeztette a társaságot, hogy ne verekedjenek. Beregszászi erre azt válaszolta, hogy nincs joga neki figyelmeztetni őket, mert nincs szolgálatban. Aztán a vita hevében a rendőr felé ütött. A tárgyaláson kiderült, hogy Beregszászi már nagyon ittas állapotban volt a tett elkövetésénél. Annyira, hogy most kihallgatásakor egyáltalán nem emlékezett az egész esetre. Hangoztatta, hogy ő nem akarta bántani és megsérteni a rendőrt. A bíróság a tanuk kihallgatása után Beregszászit hatósági közeg elleni erőszak vétségében mondotta ki bűnösnek és 60 pengő pénzbüntetésre ítélte. Három társát a bíró kihágásért 20—20 pengő pénzbírsággal sujtotta. Az ítélet jogerős.

Ma itt, holnap ki tudja hol...

Ma itt, holnap ki tudja hol
talán a nagyvilágban valahol...
Vagy orosz földön száz veszély között,
hol tombol a harc magyar s orosz között,
Száll hozzád vágyam, bíbor s madár,
mely utánad száll s mindig megtalál.
Igy szólt hozzám egy magyar katona..
Muszka földön sem feledlek soha...
Küldök onnan sok tábori lapot
s Istenben bizva várom válaszod...
Irj nekem biztató sorokat,
Közöld velem, hogy gondolsz rám sokat
és ha ott kinn olvasom soraid,
El fog a vágy és a hit boldogit.
Hazamegyek s megfogom két kezed.
Ránk borul lágyan az emlékezet
Könnyek hullanak két fehér kezedre
Fáradt életem ezekbe teszem le..

SZABÓ ERZSÉBET.

— Szekértolvajok garázdálkodnak Debrecenben. Az utóbbi időben számos feljelentést tettek a debreceni rendőrségen szekértolvajok ellen, akik meglesik a tejet és mást szállító szekerek tulajdonosait, hogy mikor hagyják gazdátlanul járművüket és akkor azt kifosztják. Tegnap Szegedi Józsefné, gazdálkodó neje, Bellegelő 41. szám alatti lakos tett feljelentést a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a Csapó-utcán néhány percre őrizetlenül hagyott szekeréről lelopta kosarát, melyben 200 pengő értékü ruhanemü, kilenc cukorjegy, kilenc szappanjegy, három petróleumjegy és fontos okmányok voltak. A rendőrség megindította a nyomozást a szekértolvajok kézrekerítésére.

— 8-asból 7-est csináltak, letartóztatták. A budapesti rendőrség önkéntes jelentkezés alapján tartóztatta le Hafti Rezső gyárimunkást, aki beismerte, hogy a keleti pályaudvari csomagkicserélődések ügyét ő intézte. Rendszerint úgy dolgozott, hogy mikor látott egy értékesebbnek látszó csomagot, gyorsan utána betette a maga értéktelen táskáját is. A két számnak csak az utolsó számjegye volt különböző, azt aztán kiigazította. Haftl ellen megindult az eljárás.

— Felakasztotta magát Bálint Józsefné 28 éves kabai asszony. Tettének okát egyelőre még nem lehetett megállapitani.

— Felakasztotta magát Kolozsváron egy postatanácsos. Kosztolányi Pál postatanácsos az elmult éjszaka fürdőszobájában egy törülközőre felakasztotta magát az ajtókilincsre. — Mire rátaláltak halott volt. — A megdöbbentő öngyilkosság ügyében megindult a vizsgálat.

— Halálraitéltek egy újpesti betörőt. A pestvidéki törvényszék rögtönítélő bírósága Partl László 23 éves asztalos segédet halálra ítélte, mert elsötétítés ideje alatt ellopott egy 2500 P értékü motorkerékpárt, nagymennyiségü enyvet és sellakot. Partl töredelmes beismerő vallomást tett és összetett kézzel kérte a bíróságot, hogy ne ítélje halálra. A rögtönítélő bíróság az ítélet kihirdetése után kegyelmi tanáccsá alakult át.

— Négymilliós sikkasztás a belga belügyminisztériumban. A rendőrség letartóztatta Georges Cammerlincet, akiről kiderült, hogy mint a belügyminisztérium irodafőnöke 1927 óta az általa kezelt alapítványok kamataiból négymillió frankot sikkasztott.

Nem drága
az angora kalap, ha
Kalapiparnál
Széchenyi utca 7. sz.
szerzi be.
Divat modellek
minden színben
P 40·-- és 45·--

Gyászrovat

Dr Zsindely Istvánné Ujvárossy Sz. Irén 35 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap 5 órakor lesz a díszravatalozó teremből. Lakás: Pereces-u. 10. Gebauer rendezi.

Hüse István MÁV altiszt 61 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 5 órakor lesz a köztemető 3. számú ravatalozó teréből ref. szertartással. Lakás: Kanális-u. 15. Pusztai temetkezés.

Suba Sándor 71 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a köztemető 3. számú ravatalozó teréből ref. szertartással. Lakás: Kunhalom-u. 46. Pusztai temetkezés.

Sztudinka Olivérné Kelemen Sára 64. évében elhunyt. Temetése vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a köztemető II. B) ravatalozójából. Lakás: Sámsoni-út 81. Temetését Bartha vállalata végzi.

SIRKÖAVATÁS. Grosz Nagy Ferencné sírkő felavatása holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz.

— **Üdülés a Tátrában és a szlovák fürdőhelyeken.** A Csorba tónál, Ótátrafüreden, Tátralomnicon, Tátraszéplakon és Matlárházán, valamint Pöstyén, Szliács és Trencsénteplic fürdőhelyekre szobák bérelhetők teljes ellátással az IBUSZ budapesti és vidéki MÁV hivatalos Menetjegyirodáiban. Díjtalan felvilágosítás és prospektus.

— **Vérmedve Háromszékben.** Papolc háromszékmegyei község határában egy medve megtámadta és megölte Nagy Antal gazdát. Másnap egy aszonyt és gyermeket támadott meg ugyanez a medve, ezeknek azonban sikerült elmenekülni.

— **Elhunyt úrnő.** Súlyos csapás érte dr Zsindely István ügyvédet, felesége, szül. Ujvárossy Sz. Irén életének 35-ik évében rövid szenvedés után váratlanul elhunyt. Hirtelen bekövetkezett halála városszerte nagy részvétet keltett és széles körben ismert előkelő családot borított mély gyászba. Mélyen sujtott férjén és két gyermekén kívül testvérei, sógornői, sógorai és nagykiterjedésű rokonsága gyászolja.

— **A kukoricagórében felakasztotta magát.** Major Bálint gazdasági cseléd, Kádár-dülő 64. szám alatti lakos gazdájának kukoricagóréjában ismeretlen okból felakasztotta magát és meghalt. Mivel bűncselekmény nem forog fenn az ügyészség engedélyezte eltemetését.

— **Úgy fellökték, hogy eltört a karja.** Klein Gyula 13 éves nyirábrányi tanulót súlyos kartöréssel szállították be a debreceni klinikára. Kihallgatásakor elmondotta, hogy egyik ismerőse lökte fel s oly szerencsétlenül esett, hogy a balkarján csúnya nyílt törés keletkezett. Állapota súlyos. Az ügyben egyébként megindult az eljárás.

— **Tyúklopás.** Fábián Imre józsai református lelkész tett feljelentést a csendőrségnél ismeretlen tettes ellen, aki éjnek idején a baromfiól lakátját letörve hét darab tyúkott ellopott. A tettes kézrekerítésére folyik a nyomozás.

— **Felhívás a textilkereskedőkhöz!** A Baross Szövetség textilszakosztálya értesíti tagjait, hogy a 607.100/1943. K. M. számú rendelet alapján eladott textiláruk nyilvántartására vonatkozó nyomtatványok elkészültek és azok a Baross Szövetség hivatalos helyiségében Ferenc József-út 8. szám alatt a hivatalos órák alatt átvehetők.

* **Kőművesmesterek figyelmébe!** Folyó hó 29-én, szombat délután félhét órakor szakosztályi ülés. Tárgy: Anyagelosztás. Elnökség.

Naponta csak egy órát másokért

Az Árpád-téri református népiskolai körzet VIII. leányosztály növendékeinek ballagása és búcsúünnepélye

Az Árpád-téri református templomban nagyszámú presbiterek, egyházrészi tanácsosok és szülők jelenlétében tartotta ünnepélyes búcsúját a Csonkautcai VIII. leányosztály. Az ünnepélyen dr **Hegyaljai Kiss Géza** lelkipásztor imádkozott, aki úgy az iskola, mint az ifjúsági vöröskeresztcsoport zászlójára Isten áldását kérte.

E zászlókat kedves és közvetlen beszéd kíséretében adták át **Böör Erzsébet** és **Lugosi Erzsébet** VIII. o. növendékek, amelyeket **Fáblán Ibolya** és **Kutron Irén** VII. o. tanulók vettek át azon ígéret mellett, hogy **éppen úgy, mint elődeik, teljes szívvel munkálkodnak, örökségül átveszik a jelszót: „Naponta csak egy órát másokért!"**

Nagy Lajos körzeti igazgató mélyenszántó búcsúbeszédében buzdította a távozó növendékeket hazaszeretetre és az egyház iránti hűségre.

— A lélekemelő ünnepélyt dr **Ferenczy Károly** egyházkerületi főjegyző, ref. lelkipásztor buzgó imája zárta be.

Üzenetek a frontról

Csóka András őrvezető a 164/75 tábori postaszámról üzeni Debrecenbe feleségének és testvéreinek: jól van, egészséges. Sok csókot küld.

Okládi Gyula honvéd a K/505 tábori postaszámról megnyugtatja hozzátartozóit Debrecenben: nincs semmi baja, jól érzi magát. Közli, lehetséges, hogy rövidesen szabadságra megy.

Ifj. Pataky Sándor zászlós a Z/451 tábori postaszmáról megnyugtató üzenetet küld Debrecenbe édesapjának és hozzátartozóinak. Kéri, ne aggódjanak érte, jól van, egészséges. Levelet már küldött. Mindannyiukat szeretettel csókolja.

Antal Dávid honvéd a B/485 tábori postaszámról üzeni Téglásra szüleinek és rokonainak: nincs semm baja, egészséges. Közli új címét: B/485. Kéri rokonait, erre a címre írjanak. Mindenkit szeretettel csókol.

Csiha István honvéd a Z/443 tábori postaszámról megnyugtatja szüleit, testvéreit, rokonait és ismerőseit Ófehértón: egészséges, jól van. Sok csókot, üdvözletet küld.

Uj könyvek

Seppänen: AZ OROSZ HATÁRON. Egy erős, harcos, az élet és a sors nagy akadályaival merészen megküzdő finn nemzetség regénye, a finn regényirodalom legnagyobb európai sikere. Ez a paraszt nemzetség nem nyugszik bele az élet szokott kereteibe, előre akar törni, vonzza őket a közeli és mégis annyira távoli orosz nagyváros: Pétervár. A finn parasztfiú Pétervárott szembetalálkozik egy idegen világgal és életformával: a két világ nem értheti meg egymást. A finn parasztfiúnak le kell mondania a nagy szerelemről, mely az annyira idegen nagyvároshoz bilincselte. A család életébe szakadatlanul belejátszódik korunk történelme, annál is inkább, mert a parasztcsalád felemelkedik a középosztályba, a falu és város állandó kölcsönhatásban él egymással. A történelem viharai mindig új válságok elé állítja a nemzetség sarjainak sorsát, de ezek kiállják a próbát és felismerik azt, hogy éppen ezekben a viharos időkben a legnagyobb kincs és az egyedüli biztonság az önmagukhoz való hűség s a ragaszkodás az örök emberi igazságokhoz. — Ez a rendkívül érdekfeszítő regény az északi világ annyira izgalmas és időszerű történetének az északi emberek életének és emberi küzdelmeinek lebilincselő és művészi rajza. — **Báta kiadás.**

Anyakönyvi hírek

Születések: Berényi Sándor fodrász m. Berek u. 3. sz. leány Anikó, Katona Antal máv. pályamunkás Dömsödi u. 4. sz fiú Antal, Mikó Géza máv. bádogos Tímár u. 34. fiú Géza. Dr. Süveges Ferenc máv. fogalmazó Miklós u. 21. leány Edit Schützberger Mihály alk. munkás Szappanos u. 15 leány Róza. Bokor János községi jegyző Érmihályfalva, fiú Aba. Tóth Imre ács s. Bellegelő 225. leány Erzsébet és Róza (ikrek). Dr. Perecz Sándor szolgabíró Avasújváros, fiú Csaba. Horváth Lajos fm. H.-sámson, fiú Sándor. Rajna József máv. lakatos Kuruc u. 110. leány Edit. Tivadar János máv. főtiszt Tóth Árpád u. 75. fiú János. Vadász József kőmüves Kishegyesi út 1. sz. leány Ilona Pásztor Mihály g. kat. s. lelkész Nagyléta, fiú Bazil. Elek János s. munkás Tátra u. 9. fiú József. Kiss Péter alk. munkás Polgár, fiú József. Juhász József m. g kam. fogalmazó Hatvan u. 53. fiú József. Hevesi István kisbirtokos Szappanos u. 17. leány Erzsébet. Szabó Gyula őrmester Jerikó u. 57. leány Katalin. Tarnóczki János áll. vízmester Meszena u 16. leány Éva. Ábrók Imre kisbirtokos H.-hadház, fiú Imre. Jóga András cipész s. Olajütő 22. sz. leány Mária.

Eljegyzések: Babócs János klinikai betegápoló—Takács Zsófia egyetemi klinika. Rubos György Hajnal u. 7.—Törzsök Ilona József kir. hg. u 3. Badics Sándor cipész m. Büdszentmihály—Kozák Eszter Pesti u. 13.

Házasságok: Galgóczi István klinikai műtős—Horváth Erzsébet egyetemi klinika. Tóth Géza fodrász s. Boldogfalva u. 17.—Varga Mária Szegfü u. 13. Jablonkai Benedek m. kir. posta forg gyak. Budai É. u. 59.—Csapó Alice Deák F. u. 19. Czifra László fm. Toroczkó u. 41.—Miskolczi Julianna Nyírpadony.

Könyvelését elvegzi a Könyvelési Szakiroda Vörösmarty-utca 24.

Halálozások: Kelemen Ágnes rk. 1 napos Érmihályfalva. Tóth Imre ref. 59 éves, Bánk 114. Özv. Mészáros Istvánné ref. 72 éves, Nyíl u 56. Moór Dezső rk. 68 éves, Kandia u. 11. Csergei Ilona ref. 1 napos, Pesti u. 4. Kiss József ref. 12 napos, Kishegyesi út 1. sz. Molnár György gk. 40 éves, Pázmány u. 13. Suba Sándor ref. 71 éves, Kunhalom u. 46. Özv. Szemes Péter Pálné rk. 68 éves, Hármas honv. gyalogezred u. 24. Grósz Zoltán izr. 32 éves, Csokonai u. 39. Rónai Jolán ref. 25 é. Tegez u. 79. Piribauer János rk. 75 éves, Diófa u 8. Tivadar János ref. 1 napos, Tóth Árpád u. 75. Birki János ref. 63 éves, Torockó u. 58. özv. Csincsér Sándorné ref. 83 éves, Kinizsi u. 97. Szilágyi Mihály ref. 4 éves, Bujdosó u. 20. Leitner Ferenc izr 63 éves, Szoboszlai Papp István u. 10. dr Zsindely Istvánné ref. 32 éves, Pereces u. 10. Váradi József ref. 66 éves, Nagyvárad u. 17. sz. Kerékgyártó Imréné ág. ev. 21 éves, Tiszapolgár. Bihari Lajosné rk. 58 éves, Vilmos császárkörút 18. özv. Józsa Lajosné ref. 83 éves, Kismacs B 59.

— **Egyévi börtön gyujtogatásért.** A pestvidéki törvényszék gyujtogatás miatt egyévi börtönre ítélte Nyujtó Ferenc 71 éves öreg embert, aki féltékenységében felgyujtotta Viczai Istvánné lakóházát.

— **100.000 pengőt ajánlott fel a katolikus diákotthonra** Glattfelder érsek. A nagy adományt az érsek az Akcio Catholica egyházmegyei igazgatóinak ülésén ajánlotta fel.

SPORT

Nagyszabásúnak igérkezik a vasárnapi női sportbemutató

Vasárnap délután 4 órai kezdettel rendezi a DEAC a városi Stadionban a női sport népszerűsítése érdekében nagyszabású női sportbemutatóját. A nagyszerű, pompásabbnál pompásabb számokban az ország legkiválóbb jain kívül ott fogjuk látni a helybeli leányközépiskolák mintacsapatait, valamint a debreceni legjobb női sportolókat.

A változatos műsor felvonulással kezdődik, majd ezt követik egymásutánban a zenés szabadgyakorlatok, a körmagyar, a magasugrás, a gerenda gyakorlatok távolugrás, talajtorna gyakorlatok, zászló tánc, váltó versenyek, 100 méteres síkfutás, korlát gyakorlatok, diszkoszvetés, ritmikus táncok, kosárlabda mérkőzések, kézilabda bemutató, valamint 4x 100 méteres váltófutás, Budapest és Debrecen csapatai között.

A szebbnél-szebb számokban a Dóczi gimnázium, tanítóképző és polgári, a Svetits gimnázium és felsőipariskola, valamint a társulati női kereskedelmi iskola zenés szabadgyakorlatokkal, ritmikai s egyébb nagyszerű számokkal fog ják szórakoztatni a közönséget.

Az atletikai számokban a magyar élgárda legjobbja fog vetélkedni a győzelemért s ott lesz a zöld gyepen és a piros salakpályán Tolnay Ilona, Tolnay Klári, Szepesváry Tesza valamint Gyarmati Olga országos bajnokok, de kivülük még sok tehetséges, fiatal hölgysportoló áll majd rajhoz. A szertornaszámokban a budapesti és debreceni legjobbak, a kosárlabda mérkőzésen pedig a budapesti Gamma SE csapata a legjobb debreceni együttes ellen méri össze erejét.

A legnagyobb meglepetés, hogy erre a bemutatóra sikerült megnyerni a legjobb magyar női kézilabda válogatott A és B csapatát. Ez a női kézilabda válogatott csapat már szerepelt több vidéki városban is és mindenhol megnyerték a női sportnap látogatóinak rokonszenvét. A szövetségi kapitány a legjobb felállítású csapattal utazik le Debrecenbe. Minden bizonnyal a vasárnapi sportbemutató eddig még nem látott méreteket fog ölteni, ami már biztos záloga a sikernek. — Reméljük, hogy ez a nagyszabású sportbemutató a női sport népszerüsítését a legjobb és legnemesebb eszközökkel fogja szolgálni.

Tekeverseny

A teke ötös és páros csapatbajnokság esélyese Pénzügyiek csapata.

Nagy érdeklődés mellett zajlanak le a Debrecen varos tekéző páros és csapatbajnokságai. A Pénzügyi Tisztviselők Tekéző és Sport Egyesületének rendezésében minden este egyéni és csapatbajnokságok kerülnek lebonyolításra. A versenyeket Pénzügyiek csapata igen szép szerepléssel eddig még veretlenül nyerték meg. A Pénzügyiek lelkes csapatkapitánya a „Frédi bácsi", anogyan Harsányi Alfréd m. kir. pénzügyi főtisztet nevezik, minden lehetőt elkövet, hogy a verseny a legnagyobb sportszerüség jegyében történjen meg. A résztvevő egyesületek otthon érzik magukat, mert a rendező egyesület részéről minden lehető kényelmet s segítséget megkapnak.

A Városi Adóhivatal csapata, az ötös csapatbajnokság döntőjében vívja nagy harcát a Pénzügyiek csapatával. Nem kétséges, hogy a Pénzügyiek csapata kerül ki győztesen a versenyből, hiszen olyan kiváló versenyzők szerepelnek a csapatban, akik országos viszonylatban is Debrecen városának dicsőséget szerezhetnének. A Városi Adóhivatal csapata teljesen felkészületlenül áll ki a nemes versenyre és csak a versenyek során szerzett tapasztalatok s élmények teszik küzdőképessé a csapatot, kik Rácz József, Kovács János, Iványi Sándor, Janzsó József, Labancz István és Papp Sándor összeállításban veszik fel a küzdelmet a Pénzügyiek igen félelmetes csapatával, kik minden eddigi csapatversenyt fölényesen megnyertek. A verseny kimenetele nem kétséges.

Az egyéni versenyben az utolsó napokban nagy harc folyik a bajnoki címért, mert a bajnokság megvédése Molnár Sándor, a kiváló egyéni versenyzőre igen nagy kötelességet ró. Mellette a Csáki fivérek, Smili Mihály, vitéz Deli Sándor, Kiss Elek, igen megnehezítik a verseny sorsát, nem beszélve a többi igen kiváló versenyzőről, kik a győzelmet kétségessé teszik. Az egyéni versenyekben már a végső küzdelmek folynak és így az eredmény igen feltűnő lehet, mivel a résztvevők oly nagy tudásról tesznek tanúbizonyságot, ami szokatlan ebben a versenyszámban.

A következő napokban a hátralevő Homokkert, Szárnyaskerék, Pénzügyi és Adóhivatal mérkőzései teszik változatossá a versenyt. Az új versenyzési mód nagy érdeklődést vált ki, hiszen az összes egyéni verseny győztesei mérkőznek meg az összetett bajnokság során a győztes bajnoki címért. (Ps).

A DVSC könnyű edzést tartott, tekintettel arra, hogy egy hét alatt három mérkőzést játszik a csapat. Ungvárra öt tartalékot visznek a csapattal, akik szóhoz jutnak mérkőzés közben, hogy a csapat ki ne fáradjon. Általában az utasítás az, hogy a mérkőzést az UAC—Rusj kombinált ellen egészen könnyű mozgásnak kell venni, az eredmény nem fontos, nem ezt a mérkőzést kell megnyerni, hanem az SzVSE és Győri ETO osztályozókat.

Vincze Jenő várta a DVSC csapatát a nyugati pályaudvaron, amikor megérkezett a BSzKRT elleni osztályozóra. Vincze, aki az utóbbi időben három mérkőzésen is látta a BSzKRT csapatát játszani, felhívta Palotás edző figyelmét a tapasztaltakra. Különösen Krajnai nagyszerű játékát emelte ki, aki a mezőnyben is pompásan játszik és úgy lő, mint az ágyú. A szaktanács eredménye az volt, hogy Palotás ráállította Zilahyt Krajnaira és a kis Zilahy úgy megkeserítette a BSzKRT csatár életét, hogy ezen a mérkőzésen megundorodott a labdarugástól. Vincze tanácsa tehát nagyon hasznos volt, azonban korai volna ehhez olyan kombinációkat fűzni, hogy a népszerű Guriga vissza jönne anyaegyesületéhez szaktanácsadónak. Erről egyelőre szó sincs. Viszont a szaktanács olyan jól bevált, hogy a DVSC vezetősége elhatározta, hogy megfigyelőket küld ki a vasárnapi mérkőzésekre, akiknek a jelentése alapján beszélik meg az SzVSE és ETO ellen követendő taktikát.

Elhalasztják a Magyar Kupa középdöntőjét, a Ferencváros—Cs. MOVE és SalBTC—Ujpest mérkőzéseket Aldozócsütörtökről Úrnapjára a magyar—bolgár mérkőzés miatt.

Az NB III. felsőtiszai csoportjában az NyVSC negyedik, a PMÁV a hetedik helyen áll, azonban a hátralevő három fordulóban még mindkét csapat javíthat helyezésén.

Jeney Rezső, a NAC volt elnöke 22.000 pengős tartozásért perelt egyesületét. Állítólag enynyivel maradt adós a csapat Jeneynek.

Három hónapra eltiltották a Ferencváros—DIMAVAG mérkőzés játékvezetőjét, Gorondi Imrét, akinek a mérkőzés után a Ferencváros vezetősége különböző hibákat tulajdonított és ezért a mérkőzést megóvta, a játékvezetőt pedig feljelentette. Az óvást a napokban visszavonta a Ferencváros. Gorondi Imre fegyelmi ügyét most tárgyalta a Játékvezetők Testülete és Gorondit a 25. paragrafus alapján három hónapra, augusztus 26-ig eltiltotta a játékvezetéstől. A 25 paragrafus szerint a „játékvezető a mérkőzés eredményére döntő szabálysértést követett el". Ennek alapján a mérkőzést hivatalból meg kell semmisíteni annak ellenére, hogy a Ferencváros visszavonta óvását és a mérkőzést újra játsszák. Ez pedig az anélkül is a kiesési zóna szélén álló diósgyőri csapatot érzékenyen érinti. Gorondi Imre, aki hangoztatta a tárgyalásokon, hogy teljesen szabályszerűen járt el, megfellebbezi a súlyos ítéletet.

Kaposit a Ferencváros szeretné megszerezni. Kaposi Sándor, a DVSC kapusa iránt a Ferencváros érdeklődik erősen. Kaposi már a Ferencváros több edzésén is résztvett és csütörtökön Tóth Istvánnal, a Ferencváros sportigazgatójával már meg is egyezett. Ahhoz, hogy Kaposi véglegesen a Ferencvárosé legyen már csak a DVSC beleegyezése hiányzik. Értesülésünk szerint DVSC nem gördít akadályt Kaposi távozása elé, annyival inkább, nem

mert Keskeny és Nagy Mihály személyében két, Kaposival legalább is egyenértékű kapusuk van, azonban cserébe két összekötőt kérnek a Ferencvárostól. Az első számú összekötő Kiss lenne, akit ugyis talonban hevertet a Ferencváros. A második számú Füstös, végül szó van esetleg Kiszelyről is, aki már évek óta kacérkodik azzal a gondolattal, hogy a DVSC-ben köt ki. Mindenesetre a Ferencváros érdeklődése Kaposi iránt alkalmat jelent arra, hogy a DVSC vezetősége a régen vajúdó összekötő kérdést nagyobb anyagi áldozat nélkül, játékoscserével oldja meg. Különösen Kiss megszerzése jelentene sokat, akinek pontos passzaiból Szilágyi sok gólt lőne.

Amatőr rangadó és még két bajnoki mérkőzés lesz az egyetemi sporttelepen, vasárnap délután 2 órai kezdettel, DMTE—PMÁV II., délután 4 órakor a D. Villanygyár—MOVE Szabolcs. II. rangadó mérkőzés, mely a bajnokság sorsát is eldönti. 6 órakor pedig a DEAC—DVSC II. mérkőzés kerül lejátszásra.

A levente bajnokságban ma délután 4 órai kezdettel a Bösörményi úti pályán játszák le a Kereskedelmi—Református főgimnázium mérkőzést.

Üdvözletüket küldik a DVSC-nek az osztályozó mérkőzésen aratott szép siker alkalmából Egressy Zsigmonddal élén a Gyulán szolgálatot teljesítő debreceniek, a DEBRECZEN útján.

Magyar—német mérkőzést játszottak „valahol Oroszországban", honvédeink 2:1 arányban nyerték meg a nemzetközi mérkőzést. A csapatban több debreceni játszott és debreceni volt a mérkőzésen kifogástalanul működő, mindvégig magasszinvonalú bíráskodást produkáló Bartha József játékvezető, az ismert kitűnő debreceni sportember is. — Bartha játékvezetőről nagy elismeréssel emlékeztek meg a német játékosok is, elismerték —, hogy a mezőny legjobbja a magyar játékvezető volt. A magyar csapat: Kozma Sándor, László András, Gátos Vilmos, Mester Iván, Csöke József, Szabadkai József, Baskai László, dr Lajos Zsigmond, Plavecz Pál, Herczeg András, Komlósi Lajos összeállításban játszott.

A DEAC vasárnapi úszóbemutatója elmarad.

Ma délután három órai kezdettel rendezi a MASZ az egyetemi sporttelepen kerületi ügyességi csapatbajnoki atletikai versenyét. A versenyen magas-, távol-, súly, diszkosz-, gerely- és hármasugrás kerül lebonyolításra ötös csapatverseny formájában. A verseny igen szép és nagy küzdelmet fog hozni, melyen a legjobb debreceni csapatok teljes számmal elindítják versenyzőiket.

A Békessy Béla HTVC tagjai, a hétfő, szerda, pénteki vívóórák alatt vívófelszerelésüket legyenek szívesek elvinni, mert a klub vezetősége azért tovább felelősséget nem vállal.

Felkérem a DVSC alant felsorolt atlétáit, hogy ma délután félhárom órára jelenjenek meg a DEAC sporttelepén: Gedeon, Gally, Koroknay, Vámos, Balogh, Tatár, Kiss István és Tanner. — Vezetőség.

A D. Villanygyár vezetősége felkéri labdarugó játékosait, — hogy vasárnap délután az egyetemi sporttelepen 3 órára pontosan jelenjenek meg, mert a mérkőzés a megállapított időben kezdődik.

Közgazdaság

Textilkereskedői kérdőívek beadásának határideje

A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara már felhívta a textilkiskereskedők figyelmét arra, hogy az áruellátás szempontjából benyujtandó textilárukiskereskedői kérdőívet legkésőbb **1943. évi május 31-ig kell a Textilközpontnak beküldeni.** — Minthogy ilyen kiskereskedői ívek iránt állandó érdeklődés volt, a kamara több példányt szerzett be ismételten és azi mindazok a kiskereskedők, akik még ilyenk érdőívet nem küldtek be a Textilközpontba, a hivatalos órák alatt a kamaránál beszerezhetik.

A Textilközpont a konfekciós iparosok részére is kérdőívet létesített, amelyet most küldött meg a kamarának. Ilyen kérdőívek szintén a hivatalos órák alatt szerezhetők be. A kérdőíveket kitöltve ugyancsak a Textilközponthoz kell beküldeni, úgyhogy legkésőbb 19433 május 31. napjáig a Textilközpont részére beérkezzék.

Mi ujság a budapesti élelmiszer nagyvásártelepen

A Magyar Vidéki Sajtótudósító fővárosi jelentése szerint, május 21-től 27-ig az élő- és vágottbaromfipiacon az árak nem változtak. A tojáspiacon a legmagasabb hivatalos árak voltak érvényben. A zöldség- és főzelékfélék piacán a hónapos retek ára 5, a sóska és paraj ára 20 fillérrel emelkedett, viszont a zöldhagyma ára 4, a kalarábé és az apró hegyes zöldpaprika ára 10, a tölteni való zöldpaprika ára 20, a karfiol és a spárga ára 50, a főzőtök ára pedig 350, továbbá a paradicsom ára 500 fillérrel csökkent. — A gyümölcspiacon az egres ára 80, a kerti nemesített szamóca ára pedig 200 fillérrel csökkent kilónként.

A hortobágyi Faluvéghalmi ménesben rühesse lett lovak kezeltetése ügyében május 30-án, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a megbeszélés a debreceni Gazdasági Egyesületben ahova ezen ménessel érdekelt gazdák tagjait, saját érdekükben feltétlenül jelenjenek meg.

Termelési jutalom a futóhomok talajon vetett pillangós virágú zöldtrágyanövény és pillangós virágú takarmánynövény termesztéséért. Felhívom az érdekelt gazdaközönség figyelmét arra, hogy a vonatkozó rendelet értelmében a futóhomoktalajon gazdálkodó birtokos, pillangósvirágú zöldtrágyanövény és pillangósvirágú takarmánynövény termesztéséért kat. holdanként 10 P termelési jutalomban részesül, feltéve, hogy az említett növényeket az 1942 évi augusztus 15. napjától az 1943 május 15. napjáig elvetette és az 1942 évi őszi vetésterülete az előző évi őszi vetésterületénél nem kevesebb. Az a birtokos, aki fenti címen a termelési jutalomra igényt tart, az 1943 május 31. napjáig köteles a közélelmezési ügyosztály gabona irodájában (Ferenc József út 28, Dobozi átjáró, földszint) az ott díjmentesen kapható bejelentő lapot kitölteni és aláírva beadni. A valóságnak meg nem felelő adatok bejelentése a rendelet szerint büntetendő. **Polgármester.**

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

JANOSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel, Virág u. 21. Telefon: 23-78. 1090 8. 9.

KOSZTOLÁNCZY magánnyomozó irodája megfigyel, nyomoz, Loránffy u. 19. 1812

GÁLOCSY legrégibb nyomozó irodája országosan ismert, Zöldfa u. 3. sz. telefon: 28-72. 1931 9. 3.

ALKALMAZÁST nyer férfi

IRODAI munkában jártas gyors- és gépírókisasszonyt keresek. Ajánlatokat „Építőanyag" jeligére a kiadóba kérem. 1922

FEJŐTEHENÉSZT, ki másodmagával szolgál, konvencióra felveszek azonnalra, Boros Tóby Tibor, Széchenyi u. 45. délután 3 órakor. 1946

KOVÁCS és kerékgyártó mestert, tanyára keresek, Kossuth u. 54. 497

FODRÁSZSEGÉDET jó fizetéssel, tanulót fizetéssel felveszek, Nagy Baltazár D. u. 14. 244

HÁZMESTERPÁRT, kinek felesége házimunkában is segédkezik, azonnal felveszünk Csak is megbizható egyének jó bizonyítvánnyal jelentkezzenek, Széchenyi u. 55. 243

KIFUTÓ fiút, esetleg bentétkezéssel felveszek, Paál Sándor, Szoboszlói út 21. 501

KIFUTÓ fiút fűszerüzletbe felveszek, Hajdú József, Baltazár Dezső utca. 500

VIZVEZETÉK szerelési vidéki és helyi munkáinkhoz, jó kereseti lehetőség mellett szerelőket alkalmazunk. Napszámos fiúkat keresünk. — Tanoncokat fizetéssel szegődtetünk. Nagy szerelési vállalat. Garay u. 15. szám. 242

FODRÁSZSEGÉD heti 25 P felvétetik Tóth Árpád u. 26 Poludnyák. 508

ÜZLETSZERZŐ agilis értelmes ügyes embert keres Király István bornagykereskedő, Debrecen, Dégenfeld-tér 11. 505

Fémnyomó

azonnali belépésre felvétetik. Ajánlatokat eddigi működés és igenyek feltüntetésével FLORENZ mérleggyár Nagyvárad küldendők

MŰSZERÉSZ segédet azonnal felveszek. Jelentkezés 12—2 óráig és este 5—8 óráig, Rakovszky u. 3. 502

PINCEMESTERT, pincemunkást, aki már kereskedelmi borpincében dolgozott, felvételre keres Király István bor nagykereskedő, Dégenfeld-tér 11. 504

AUTÓSZERELŐ, autó elektromos és lakatossegédet, azonnali belépésre keresek. Szoboszlay, Széchenyi u. 24. 489

ASZTALOS- segédek és tanuló azonnal felvétetik, Nagy, Burgundia u. 6. sz. 1936

GÉPKEZELŐT javításhoz keresek, cséplésre, magánjáró garnitúrához Kigyó u. 47. Wass 214

ALKALMAZÁST nyer nő

TANULÓ lányokat felvesz a Nagy Károlynyomda Piac u. 49. 1923

TANULÓLÁNY fizetés sel felvétetik, nyomdába Piac u. 38. 493

ANGOL munkához varró- és tanulólányokat felveszek, Molnár, Szent Anna u. 8. 512

ALKALMAZÁST keres nő

JUNIUS elsejére keresek gazdasszonyi állást, fejéshez és minden háztartási munkában perfekt. Hollós u. 5. 1876

GYERMEK mellé éves bizonyítvánnyal ajánlkozom, ker. úri családhoz, bentlakással „Gyermekszerető" jeligére a kiadóba. 216

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

KERESEK azonnali belépésre bejárónőt félnapra, Apaffi u. 22. szám, dr Kovács. 1975

BEJÁRÓ takarítónőt keresek elsejére, Fürst Mátyásné, Hatvan u. 6 II. em. 496

MINDENES szobalány, jó bizonyítványokkal felvétetik elsejére, Rákosi Jenő u 4. III. e. 6 ajtó. 246

ÖNÁLLÓAN főzőmindenest és reggel bejáró takarítónőt elsejére keresek, Fürts Lászlóné, Széchenyi u. 13. emelet. 1953

GYERMEKSZERETŐ főzéshez értő mindenes, azonnalra felvétetik, dr Véghékhez. Értekezni Vigkedvü Mihály u. 44. 1990

MEGBIZHATÓ perfekt mindenest főzőnőt, lehet zsidó is, felveszek Arany János u. 32. 498

MINDEN héten hétfőn bejáró takarítónőt felveszek. Ugyanott mosónő kerestetik ÉDEN szálloda. 225

MINDENES főzőnő elsejére felvétetik, jó bizonyítványokkal. Megbeszélés: Tiszavidéki Tésztagyár, Piac u. 36. 1938

JOBB mindenes szobalányt keresek, június hó 1-ére, dr Radó fogorvos, alföldi palota, Csapó u. 1. sz. 1927

BEJÁRÓ mindenest felveszek, étkezde, Batthyány u. 11. 491

AJÁNLAT

MIELŐTT arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényi óra- és ékszerkereskedőnek, Sas u. 2. 1857 8. 25.

CIÁNOZ vizsgál, zsiszikteienit felelősséggel Kiss, Mélíusz-tér 7 Telefon: 14-30. veréstemplomnál 606 11 4.

SZAPPANNAK való zsírt szappanra becserélek Pál János szappanosmester, Kölcsei u. 8. 634. 11. 19

ARANYAT ezüstnemüt ékszereket, napi áron vesz Takács Sándorné, Piac u. 56. 209. 8. 2.

CIÁNOZTASSON Csala cianozó vállalattal. Lakásvizsgálások felelősséggel. Rákóczi u 9., telefon: 14-27 631 7. 1.

HASZNÁLT órákat veszek, javítok eladok Schiffmann Vendég u 7 kisállomásnál. 1792 1. 3

ÖNKÉNTES URAK! Egyenruhára tiszta lenvászon érkezett. Tegdes, Kálvin-tér 19. 1870 8. 5.

SZÖRME bundákat javítok, alakítok, festek. Veszek eladok Kóváry szücsmester, püspöki palota. I. 31. 593

KERÉKPÁRT, varrógépet, gramofont, szakszerüen javít Roboz és Hamer, Piac u. 8. 545 8. 12.

TÖRÖTT gramofon lemezért 2.20-at fizetek. Villanykörte csere 30 f., Biró Hunyadi u. 22. 739 7. 3.

TOLLAT legmagasabb napi árban vesz Hangya tollgyüjtő telep. József kir. herceg u. 71 1846

HASZNÁLT varrógépet, rádiót vesz, elad, s cserél Lévay, Kassa út 1. sz. telefon: 33-94. 635 6. 5.

ARANYAT, ezüstöt és brilliánsat napi árban veszek, Szelecsényi óra és ékszerkereskedő, Sas u. 2. sz. 1856 8. 25

OKTATÁS

GYORSIRÁST tanulok, angol, német nyelvtanításért. Ajánlatokat „Ok leveles" jeligére a kiadóba. 1995

ÉLELMISZER, ITAL

VENDÉGLŐSÖK, kocsmárosok szives figyelmét felhívom, hogy borszükségleteiket tekintettel a közelgő pünkösdi ünnepekre, már most egészítsék ki. Ajánlom Kecskemét és vidéke termeséinek kiválóan finom zamatú alacsony és magasfokú borait, ú m. kövidinka, rizling, kadarka, cirfandli, nemes tüzes magasfokú kadar stb, árkormánybiztosi árban. Király István bornagykereskedő. Kossuth u. 73. sz. 506

HANGSZER

„HOHNER" tangóharmonika eladó, Megtekinthető bármikor, Monostorpályi út 70. 492

RÖVID zongorát bérbe keresek, úri helyre. — Ajánlatokat „Rövid zongora" jeligére a kiadóba kérek. 1994

RÁDIÓ

RÁDIÓ javítás évtizedes gyakorlattal, Szabó műszerésznél, Csapó u 84. sz. telefon: 32-54. 1562. 5 26

BUTOR

NINCSEN fényes kirakatunk, minden bútort olcsón adunk, Piac u. 71 udvarban Brilliné. 441 6. 30

HÁLÓSZOBÁK konyhabútorok, szalonok olcsó áron, Lőcsey bútorüzlet, Eötvös u. 66. 1428 8. 20

KIS berakásos szalongarnitúra, helyszüke miatt olcsón eladó. Kardos u. 9. 1904

HÁLÓ és ebédlő bútor eladó, Vörösmarty u. 1. Megtekinthető reggel 9 óráig, délután 2—4-ig. 1886

AUTÓ, MOTOR KERÉKPÁR

KERÉKPÁRT, villanyt szerel, javít Kerekes, Hatvan u. 4 (főpostával szemben). 598 6. 30.

KERÉKPÁRT segédmotort rossz gumikkal is, író, varrógépet, porszivót veszek, kölcsönzök, Soltész, Kálvin-tér 2. sz. 1172 7. 18

LAKÁSCSERE

KETTŐSZOBÁS régi bérü, minden komforttal (víz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott lakásomat elcserélném ugyancsak kerti három, vagy 4 szobás, komfortos lakással. Cím a kiadóban. 1462 vv

KÖZPONTI fekvésü, első emeleti háromszobás modern lakásomat elcserélném 3—4 szobás, kertes modern lakással. Ajánlatokat „Földszint" jeligére a kiadóhivatalba 463

KÉT utcai szoba, előszoba, konyha, mellékhelyiségekből álló régibérü, egyszerü lakásomat elcserélném hasonló lakással, Hüvelyes u. 11. első ajtó, balra. 509

LAKÁST KERES

KÖZPONTBAN két szobát keresek albérletbe, Czeizler varroda Rákosi Jenő u. 7. telefon 39-71. sz. 238

KERSEK kétszobás, összkomfortos, albérleti lakást, lehetőleg a klinikák közelében. Cím a kiadóban. 1949

BUTOROZOTT SZOBA

KÜLÖNBEJÁRATU utcai bútorozott szoba kiadó, Barna u. 17. 248

SZÉPEN bútorozott szoba kiadó, Simonffy u 43. 3-ik lakás. 247

BUTOROZOTT szoba, fürdőszoba használattal azonnal kiadó, Rákosi J. u. 8. földszint 4. 240

KÜLÖNBEJÁRATU szépen bútorozott szoba kiadó, Széchenyi u. 23., utcai emeleti lakás. 236

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba kiadó, Miklós u. 34. keresztépület. 221

VEGYES

KELETI és perzsa szőnyeget veszek, Hornisch Bika szálló. 1983

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

EGY vadonatúj gyalogos örmesteri kamgarn ruha eladó. István út 33. 230

GYERMEKKOCSI

EGY mély drapp gyermekkocsi van eladó, Hét vezér u. 23. 1815

INGÓSÁG VÉTEL

HASZNÁLT bútorokat, irodai berendezést, wertheimkasszát, üzletberendezést, magas áron veszek. Verő, Csapó u. 10. 1971

MEGVÉTELRE keresek rézmozsarat, rézhabüstöt s kisebb réztányéros konyhamérleget súlyokkal. Vilmos császár körút 46. 213

TÉGLÁT, ötszáz darabot, bontásból vennék, Boros Tóby Tibor, Széchenyi u. 45 délután 3 órakor. 1947

INGÓSÁG ELADÁS

BETEGTOLÓKOCSIK

Minden kényelmet biztosító gumi kerekü betegtolókocsik minden formában kaphatók Ingóságközvetítőben ref pöki bérpalota 1220 7. 16

FÜGGŐ 15-ös körégő lámpa eladó. Hatvan u. 24. házfelügyelőnél. 581

ELADÓ egy 6 mm. igen fínom Belga gyártmányú, ismétlő egycsövü zsebpisztoly. Nap u. 3., második klakás. Megtekinthető naponta délután fél 2—3 óráig. 232

ÜZLETI pult, állványok elválasztó deszkák, cukorkatartó stb eladók Péterfia 29. 490

GAZD. ESZKÖZ

JÓÁLLAPOTBAN levő járgányos szecskavágót keresek, Címet a pénztárnál kérem leadni. 1275 vv

HOLLANDI borszürőt, jókarban levőt keresek megvételre, Címet a kiadóhivatal pénztáránál kérem leadni. 1994 vv

BORSZÜRŐT Zeitsfélét, jókarban levőt keresek megvételre. Címet kérek a kiadóhivatal pénztárában leadni. 1993

GAZD. TERMÉNY

LÁBON álló lucerna termését egész éven át átveszem. Címet a pénztárnál kérem leadni 1280

ELADÓ HÁZ

WESSELÉNYI u 117 sz ház eladó. Értekezni lehet: Pécsi és Papp ügyvédeknél, Iparkamara 1495 vv

ELADÓ Péchy u. 10. sz. négyszobás, komfortos villa, gyümölcsössel, Értekezhetni dr Szabó Miklós ügyvédnél, Ferenc József út 68. sz. 1964

ELCSERÉLENDŐ, vagy eladó Kürtös u. 15. (volt Huszár u. 11) számú ház. 239

ELADÓ HÁZHELY

HOMOKKERTBEN Hegyi Mihályné u. 7 sz. telek eladó. Értekezni három napon belül Magoss György-tér 23. 1982

FÖLDBERLET

40—70 HOLDAS haszon bérletet keresek, október elsejétől. Cím a kiadóban. 1967

ONDÓDON 4 hold szántó, hosszabban bérbeadó „Hungária" gyógyszertár, Szoboszlói út 4 f. 229

ELADÓ FÖLD

ELADÓ Püspökladányban, az állomáshoz egy kilométer távolságra fekvő 6 kat. hold prima föld. Értekezni lehet Püspökladányban Keleti sor 22. alatt. 228

ELADÓ ÁLLATOK

KETTŐ nyolchónapos malac és tüzhely eladó, Tócóskert, Tasnád u. 5 235

EGY két s féléves hasas koca, melynek egy hét ideje van, eladó. Doberdó 6. 1991

KÉT éves mangalica tenyészkoca (szalontai keverék) malacaival, vagy külön-külön is eladó, Nyil u. 10. 2[illegible]

Szerkesztésért felelős: PALFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA főszerkesztő-igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R. T.
Felelős nyomdaigazgató SZIGETHY KÁROLY